ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V CELJU

Izdaja »Zasavski tednik« v Trbovljah — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Stane Suštar. — Naslov uredništva in uprave: »Zasavski tednik« Trbovlje I. Trg revolucije 28 — Telefon 60-191 — Račun pri Komunalni banki Trbovlje 600-714-1-146 — List izhaja vsako sredo — Letna naročnina 480 din polletna 240 din, četrtletna 120 din, mesečna 40 din Cena izvoda v kolportaži 10 din — Tiska tiskarna Časopisnega podjetja »Delo« v Ljubljani — Rokopisi ki morajo biti v uredništvu najkasneje vsak ponedeljek se ne vračajo.

Zasavski TEDNIK

Štev. 32 TRBOVLJE, 12. avgusta 1959 Cena 10 din Leto XI.

DOGODEK TEDNA

V nedeljo, 16. avgusta, bo v Ljubnem v Savinjski dolini praznovanje 15-letnice osvoboditve Zgornje Savinjske doline. Tudi iz revirjev se bodo udeležili te slovesnosti v velikem številu. — Občina Videm-Krško praznuje že četrtič občinski praznik, združen s številnimi proslavami. Med drugim bo glavna slovesnost v Tovarni celuloze in roto papirja »Djuro Salaj«, ki praznuje v nedeljo, 16. t. m. 20-letnico svojega delovanja. Ob tej priliki bodo s posebnim slavjem odkrili spomenik narodnemu heroju Djuru Salaju, po katerem nosi tovarna svoje ime. V okviru praznovanja občinskega praznika občine Videm-Krško pa bodo poskrbeli tudi za ljubitelje moto športa ter pripravili za nedeljo, 16. avgusta, velike speedway dirke na stadionu Matije Gubca.

Občinski praznik Zagorja — 9. avgust

ZAGORJANI SO ZBOROVALI

ŽE V PETEK ZVEČER JE ZAČELO ZAGORJE PROSLAVLJATI LETOŠNJI OBČINSKI PRAZNIK — KRAJ JE V ZELENJU IN ZASTAVAH — MNOŽICA LJUDI PRI OTVORITVI NOVE PEKARNE, JAVNE PRALNICE — GOVOR ČLANA CK ZKS IN SEKRETARJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZK ZAGORJE, TOVARIŠA RUDIJA BREGARJA — NOVO RUDARSKO ŠOLO JE OTVORIL PREDSEDNIK OLO LJUBLJANA DR. MARIJAN DERMASTIA — ZAGORJANI SO SI OGLEDALI NOVO ŠOLO IN RAZSTAVO »40 LET KPJ«

V petek zvečer je Zagorje dobilo slavnostno podobo. Toliko državnih, slovenskih in partijskih zastav že dolgo ni viselo po vsem kraju in naznanjalo slovesen začetek letošnjega občinskega praznovanja. Tako olepšano in čisto ter v zelenju Zagorje že dolgo ni bilo kot te dni. Videti je bilo, da so skoro vsi občani skušali doprinesti svoje k letošnjemu občinskemu praznovanju, ki je še prav posebno pomembno, saj je bilo v okviru praznovanj 40-letnice KPJ. Vse skrbi, ki so jih imeli občani pred praznikom, kako bodo kar najlepše uredili dvorišča pred svojimi stanovanji, očistili poti in vse drugo, so bile poplačane. Posebna komisija turističnega društva, ki je ocenjevala lokale in ulice, je našla malone vsepovsod vse vzorno urejeno.

V soboto popoldne, malo pred 17. uro, se je zbrala pred novozgrajeno pekarno v Dolenji vasi množica občanov, celoten občinski ljudski odbor, predstavniki mnogih organizacij in društev. Slovesnost je začel predsednik sveta za blagovni promet pri občinskem ljudskem odboru, tov. Kojnik, ki je v kratkem govoru orisal gradnjo pekarne in naglasil, da se z izročitvijo tega objekta konča enkrat za vselej skrb zagorskih občanov, zlasti gospodinj, kako priti vsak dan do kruha. Nato so izročili pekarno svojemu namenu, prisotni pa so si ogledali strojne in druge naprave in se seznanili s postopkom pri peki kruha. Nova pekarna ima veliko zmogljivost, saj lahko v eni uri speče 500 kilogramov kruha. Posebno so si občani ogledovali napravo za čiščenje moke, ki izloči do potankosti vse. Tudi nova peč je vzbujala vsesplošno občudovanje, ker je najbolj sodobna.

Od tod so vsi prisotni odrinili v Zagorje, kjer so prisostvovali otvoritvi nove javne pralnice.

Četudi ostali prostori poleg pralnice niso urejeni, bo pralnica začela z delom takoj v ponedeljek. Prva naročila za pranje so tu, in kaže, da pralni stroj ne bo nikdar brez opravka.

ZBOROVANJE PRED RUDARSKO ŠOLO

Kmalu po pol osmi so se začele zgrinjati na zborno mesto, pred novozgrajeno Rudarsko šolo, množice Zagorjanov. Na častno tribuno so prihajali prvi gostje, med njimi okrajni predsednik OLO Ljubljana, tov. Marijan Dermastia, okrajni sekretar ZK Ljubljana, tov. Janez Vipotnik, zastopniki oblasti in gostje iz vseh rudarskih šol Slovenije in nekaterih drugih večjih jugoslovanskih rudnikov.

Govoril je član CK ZKS in sekretar občinskega komiteja ZK tov. Rudi Bregar, ki je potem, ko je omenil nekatere zunanjepolitične probleme, spregovoril o rasti Zagorja, perspektivi kraja in zlasti poudaril velik pomen novozgrajene rudarske šole in objektov, ki jih bo občina skupno z vsemi občani zgradila v prihodnjem obdobju. Dalj časa se je pomudil pri ocenjevanju politične situacije v Zagorju in poudaril, da občani z zaupanjem gledajo v prihodnost, vsi tisti pa, ki se spotikajo samo ob slabosti, ki so včasih nujne v naglem utripu družbenega življenja, naj vedo, da jih bo stvarnost prej ko slej potisnila ob zid.

Po slavnostnem govoru je predsednik OLO Ljubljana, tov. dr. Dermastia izročil šolo svojemu namenu, gostje in občani pa so si začeli ogledovati novo šolo in razstavo 40 let KPJ, ki je v dveh nadstropjih nove šole. Razstava bo odprta deset dni. Ker je veliko zanimanje zanjo med vsemi Zagorjani, si jo bo ogledalo več tisoč ljudi.

Letošnje občinsko praznovanje je bilo v znamenju novih pridobitev Zagorja. Za bližnjo prihodnost se obetajo Zagorju še nekateri drugi objekti življenjskega in družbenega standarda, ki bodo služili vsem občanom.

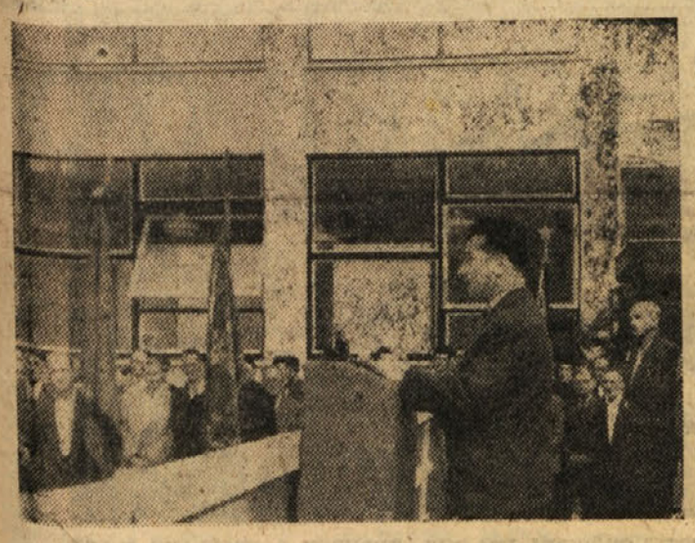

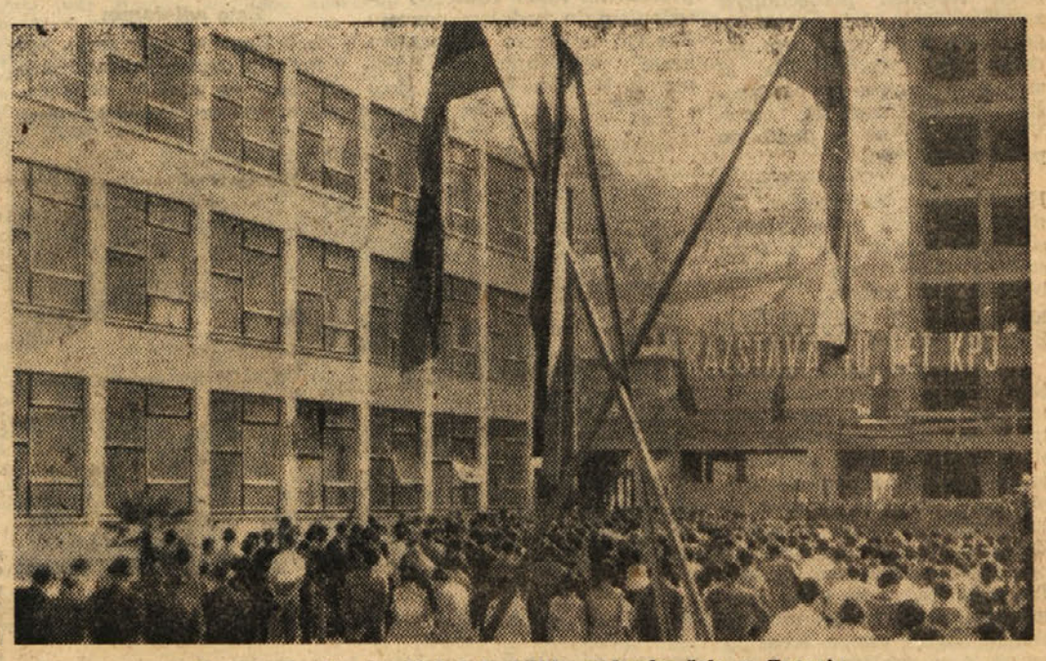

Zborovanje ob otvoritvi industrijsko-rudarske šole v Zagorju

20 let tovarne roto papirja v Vidmu-Krškem

Odkritje spomenika Djuru Salaju

V nedeljo bo Tovarna celuloze in roto papirja »Djuro Salaj« v Vidmu-Krškem slavila 20-letnico svojega delovanja. Slavje bodo obhajali v okviru praznovanja VI. občinskega praznika občine Videm-Krško. Spričo tega jubileja bo ta slovesnost še posebno pomembna, zlasti še, ker bodo ob tej priliki v tovarni odkrili spomenik narodnemu heroju DJURU SALAJU, po katerem nosi tovarna svoje ime.

Doprsni kip Djura Salaja bo stal pred vhodom v sindikalno dvorano in je delo akademskega kiparja Borisa Kalina.

Slovesnost se bo pričela s slavnostno sejo delavskega sveta ob 9. uri dopoldne. Na njej bodo med drugim podelili najzaslužnejšim članom delovnega kolektiva priznanja in pohvale. Ob pol 10. uri pa bodo pred tovarniškim poslopjem odkrili spomenik.

Zgodovina razvoja te tovarne je kaj pisana. Pred dvajsetimi leti, ko je tovarna celuloze v Vidmu pričela obratovati, je proizvedla največ 6 tisoč ton celuloze, kljub temu da je bila zgrajena za 9 tisoč ton. Tudi med vojno je bila proizvodnja majhna. Takoj po osvoboditvi pa je proizvodnja začela iz leta v leto naraščati. Zgradili so nove objekte za izdelavo roto papirja in danes je ta tovarna velik, moderen kombinat z letno kapaciteto 32 tisoč ton papirja, 20.000 ton celuloze, 3 tisoč ton lomps papirja ter 30 tisoč ton lesovine.

Sedaj stopa tovarna v tretje desetletje svojega obstoja. Njen cilj je doseči še večjo proizvodnjo in montirati nov papirni stroj, s katerim bi se proizvodnja roto papirja povečala za nadaljnjih 36 tisoč ton letno.

V perspektivnem planu kolektiva tovarne je predvidena še vrsta naprav, s katerimi se bo proizvodnja Tovarne celuloze in roto papirja v Vidmu-Krškem znatno povečala in z njo doprinesla znaten prispevek v zakladnico naše skupnosti.

Ob 20-letnici velike tovarne v našem Zasavju se pridružujeta čestitkam k njenemu prazniku tudi UREDNIŠTVO IN UPRAVA »ZASAVSKEGA TEDNIKA« v Trbovljah.

KONCAN JE VI. PULJSKI FILMSKI FESTIVAL

NAGRADE ZA NAJBOLJŠE

V četrtek, 6. avgusta t. l., je utihnilo vrvenje v puljski Areni, končali so VI. festival jugoslovanskega filma in hkrati podelili zasluženе nagrade.

Naša slovenska filmska proizvodnja je dosegla to pot lep uspeh. Za tri najboljše filme so bili letos proglašeni filmi: VLAK BREZ VOZNEGA REDA Veljka Bulajića, TRI ČETRTINE SONCA Jožeta Babiča in PET MINUT RAJA Igorja Pretnarja. — Nagrada za najboljšo režijo je bila podeljena Jožetu Babiču (Tri četrtine sonca), nagrado za najboljši scenarij so prejeli Veljko Bulajić, Ivo Braut in Stjepn Perović za film »Vlak brez voznega reda«. — Nagrado za najboljšo filmsko glasbo je dobil Marijan Lipovšek (Stari dobri planino), za najboljšo scenografijo Vojislav Popović (Miss Stone), za najboljšo fotografijo Milan Nedić (Sam). Nagrado za najboljšo moško vlogo so podelili Petru Priščku za vlogo Mandane v filmu »Miss Stone«, za najboljšo žensko vlogo pa Olgi Spiridonović v istem filmu. Nagrado za najboljšo epizodno vlogo sta dobila Milan Milošević (Vlak brez voznega reda) in Dara Čalenić (Gospa ministrica).

Žirija je podelila nagrade tudi za najboljše kratkometražne filme.

Seja sveta za kmetijstvo občine Hrastnik

NALOGE V ZVEZI S KOOPERACIJO

Svet za kmetijstvo pri občini Hrastnik je prejšnji teden podrobno razpravljal o kmetijskih problemih v hrastniški občini. Posebno skrb so v svetu posvetili letošnjemu načrtu kooperacije s kmetovalci.

V potankosti so proučili načrt in ga razdelili na posamezna področja. Temeljito bodo seznanili vse kmetovalce s prednostmi kooperacije in se šele nato lotili sklepanja pogodb.

Načrt obsega skupno 447 ha vseh površin za kooperacijo. Italijanska pšenica 20 ha, domača pšenica 75 ha, ječmen 24.5 ha, oves 13 ha, detelja 50 hektarov, travniki 209 ha, koruza 8 ha, krompir 43 ha, ostale krmske kulture 15 ha. — Postavljeni sta dve komisiji, ki bosta natanko pregledali, s kakšno kulturo naj bi šli v kooperacijo, da se ne bo zgodilo tako, kot je že bilo, da se je forsirala setev italijanske pšenice v krajih, kjer ta sploh ne uspeva. Pomemben sklep je bilo sprejetje naloge, da gre KZ Dol pri Hrastniku na zvezni natečaj za nakup 60 glav plemenske živine. Nekaj je bo šlo v Širje, kjer obratuje KZ Dol, nekaj na posestvo VPD v Radečah in še drugam. Ti koraki se napravijo z namenom, da se v občini zboljša stanje z živinorejo. Prav tako bodo šli na natečaj za izvršitev agromelioracije v Gorah na površini 60 hektarov. Tudi s tem naj bi se zboljšala živinoreja v hrastniški občini.

Opozorilo

V zvezi z govoricami, ki jih razširjajo nekateri krogi v Trbovljah glede koavtorstva v polemiki Čibej contra Rak, sva prisiljena izjaviti sledeče: vse takšne govorice so popolnoma izmišljene, zato jih smatrava kot grobo klevetanje najine novinarske časti.

Opozarjava omenjene, da bodo posledice tega neodgovornega ravnanja padle izključno na njihove rame.

Jano Koprive,
novinar ZT
Borut Plavšak

Večer izseljencev

Slovenska izseljenska matica, podružnica Trbovlje, je v torek, 4. avgusta t. l., pripravila sprejem za izseljence v domu Svobode II v Zg. Trbovljah. K sprejemu so se zbrali predstavniki občine Trbovlje in izseljenci iz Nemčije in Avstrije, ki so na obisku v Trbovljah. Za izseljence iz Francije in Holandije pa bo sprejem 18. avgusta, in sicer spet v domu Svobode II. Pri sprejemu rojakov prekali torek so sodelovali pevci moškega zbora »Zarje« Svobode-Center in Veseli godci. Predsednik Izseljenske matice je v svojem nagovoru izrekel dobrodošlico rojakom in poklical tovariša Čebina, da sprejme v spomin 3 izvode knjige »Zgodovina Trbovelj, Hrastnika in Dola«. Tovariš Čebin organizira vsako leto prihod naših rojakov v domovino ter se je zahvalil v imenu vseh izseljencev za lep sprejem in za darilo, prav tako želi podružnici Izseljenske matice obilo uspeha v njenem delu in prizadevanju.

Večer so preživeli naši rojaki ob pesmih pevcev »Zarje«, ki so peli domače narodne pesmi, in ob zvokih Veselih godcev.

SPREHOD PO SVETU

Hruščev pojde v ZDA

Veliki dogodek preteklega tedna je bilo obvestilo, da je Eisenhower povabil Hruščeva na obisk v ZDA. Lahko se reče, da je s tem trenutkom nastopilo v svetu neko olajšanje. Gotovo ne bi bilo umestno misliti, da pomeni sestanek med prvima predstavnikoma dveh največjih sil v svetu že zagotovitev, da se bodo vsa vprašanja, ki teže svet, v hipu rešila. Tega tudi ne mislita Eisenhower in Hruščev. Prvi je celo izrecno poudaril, da v razgovorih s svojim sovjetskim sobesednikom ne bo predstavljal svojih zahodnih zaveznikov, temveč da se bosta s Hruščevim pogovarjala samo o ameriško-sovjetskih zadevah.

Toda že samo dejstvo, da se je končno Eisenhower odločil za povabilo Hruščeva, lahko pomeni neki prelom, in upati smemo, da prelom na boljše. Težko si je misliti, da bi Eisenhower na sestanek pristal, če ne bi bilo nikake perspektive za vsaj minimalno zadovoljivi razgovor, zlasti še, ker je rečeno, da ima razgovor tudi določeni namen: priravo za vrhunski sestanek.

Nekaj nenaravnega se sicer zdi, da je lahko usoda sveta odvisna od volje dveh ljudi, zlasti še, če upoštevamo, da imamo Organizacijo združenih narodov s toliko sveti in komisijami in da obstaja nadalje toliko manjših združenj držav z več ali manj miroljubnimi ali pa »obrambnimi« nameni. Vendar bi pomenilo vtikati glavo v pesek, če kdo ne bi hotel videti stvari v njihovi realnosti, kakršne so, in plaval bi proti toku, kdor bi mislil, da bo v tem trenutku te stvari predrugačil.

Izkazalo se je, da je v Evropi med SZ in ZDA nastala ogromna praznina, da je vsa Evropa le še toliko pomembna, kolikor predstavlja do neke črte ameriško in od tam naprej sovjetsko področje. Da je temu tako, je dokazal že sam sklep, da Eisenhower povabi Hruščeva v ZDA. Za ta sestanek, kakor tudi za nadaljnji vrhunski sestanek ni kazal nikakega navdušenja na primer Adenauer z Brentanom; bil mu je celo vseskozi nasproten. Tudi v italijanskih vladnih krogih so mislili, da do tega sestanka ne bo prišlo, če mu bo italijanska vlada nasprotovala. In končno se je še de Gaulle, ki je sploh užaljen, da danes kot predstavnik Francije ni več upoštevan tako, kot bi se njemu zdelo, da bi moral biti. Pri Angležih je vsa stvar vsaj toliko drugačna, da so še kar dovolj realistični in ne nasprotujejo temu, do česar je moralo priti. Nasprotno je celo v dobri meri tudi MacMillanova zasluga, če je Eisenhower pristal na vabilo Hruščeva. V takem smislu je Hruščev sam pohvalil angleškega premiera, ko je omenjal njegov obisk v Moskvi. In kolikor računajo z realnostjo, toliko so tudi Angleži pri obeh »največjih« bolj upoštevani od drugih.

Pred sestankom s Hruščevim bo Einsenhower prišel še na kratek obisk v Pariz in London. Potem ko je predsednik ZDA sam poudaril, da se s Hruščevim ne bo pogovarjal v imenu svojih zaveznikov, je težko misliti, da bi hotel Eisenhower dosti spraševati za svet. Vsekakor pa je v London povabil še Adenauerja, v Pariz pa Segnija in Pello.

V Ameriki se pripravljajo, da priredijo spored obiska tako, da bo Hruščevu samemu kar najbolj prav. Sploh ga vsa mesta vabijo na obisk in tudi župan Detroita, ki ni hotel sprejeti ne Mikojana in ne Kozlova, je že sporočil, da je voljan sprejeti Hruščeva. Vedeti je treba, da so bili tudi guvernerji devetih držav severnoameriške unije, ki so na prav uraden način predsedniku Eisenhowerju svetovali, naj Hruščeva povabi. In ko se je to zgodilo takoj po Nixonovem obisku v Sovjetski zvezi, je treba videti v tem tudi spretno in gotovo učinkovito potezo republikanske stranke, ki bo prihodnje leto po vsej verjetnosti postavila Nixona za predsedniškega kandidata. Naj je razna propaganda še tako delovala proti direktnim stikom med ZDA in SZ, je vendar postalo očitno, da je ameriško javno mnenje v vseh slojih bilo takim stikom naklonjeno.

Kolikor je bila pobuda za tak sestanek na strani Hruščeva, ki se je zanj zavzemal že toliko časa, toliko se lahko šteje Eisenhowerjevo vabilo za uspeh Hruščeva, čeprav je jasno, da do vabila ni prišlo kar čez noč in da tudi Eisenhower ni držal rok križem: preden je na vabilo pristal, je vse stvari dolgo časa pretresal; njegova odločitev je torej rezultat njegovega vsestranskega proučevanja. Ve se tudi, da je bila možnost zadevnega povabila tudi predmet razgovorov zunanjih ministrov v Ženevi; ne sicer uradnih razgovorov, pri katerih ni o tej možnosti prišlo nikoli nič na dan.

Intervju s predsednikom trboveljske občine

Krepko bo treba poprijeti

Predsednika trboveljske občine Martina Gosaka sem dobil v njegovi pisarni med kupom raznih prošenj in drugih aktov. Zanimala so me razna vprašanja trboveljske občine in kmalu je stekel pogovor.

KAJ JE Z GRADNJO ZASAVSKE CESTE?

— To je zelo važen problem, ki je nujno potreben rešitve glede na rastoči razvoj industrije v revirjih in potrebe po hitri zvezi z okrajnim središčem. Pred kratkim smo imeli sestanek predsednikov zainteresiranih občin ter se pogovorili o vsem potrebnem. Izdelana je dokumentacija, ki zagovarja potrebo po čimprejšnji gradnji zasavske ceste. Vse kaže, da bo le prišlo do pričetka teh del.

To je želja Trboveljčanov, Hrastničanov, Zagorjanov, Litijčanov in vseh, ki so življenjsko zainteresirani, da ta cesta steče, ki je že davna želja prebivalcev teh krajev.

KAKO JE Z UREDITVIJO ŽELEZNIŠKEGA VOZLIŠČA?

— Tudi trboveljska železniška postaja je vprašanje, ki terja nujno rešitev, zato smo tudi imeli širši sestanek o tej stvari. Rešitev tega problema je nujno važna za Rudnik, Cementarno, Strojno tovarno in tudi ostala podjetja v kraju. Začelo se je z delí na pokrivanju Trboveljščice na postaji Trbovlje. Načrti za to so zgotovljeni. Delo se je pričelo, vendar nagaja vreme. Sicer pa bo to delo zahtevalo več let in tudi obilo denarja.

IN KAJ JE Z REKONSTRUKCIJO CEMENTARNE?

— Trboveljska Cementarna je prišla v poštev pri delitvi investicijskih sredstev. Tako so že pričeli z rekonstrukcijo tovarne, ki bo po dovršitvi vseh začrtanih del močno povečala svojo proizvodnjo in dala več cementa. Vzporedno z rekonstrukcijo tovarne pa se bo reševalo tudi železniško vozlišče na trboveljski postaji.

KAKO POTEKAJO GRADBENA DELA V LETOŠNJI SEZONI?

— Letos bo v občini dograjeno okoli 200 novih stanovanj, vendar so v teku spet nove gradnje. Tako je na primer Rudnik Trbovlje-Hrastnik pričel zidati dve stanovanjski hiši. Na Plevčakovem hribu gradimo novo osemletko za center in spodnji del trboveljske doline, urejuje se potok Trboveljščica. Zelo važna je nadalje ureditev mostov v našem kraju, samo načrte delajo prepočasi. Primer smrtne nesreče na mostu pri šoli na Vodah naj nam bo opomin, da z ureditvijo teh reči ne smemo čakati.

IN PROMET?

— Moja želja je, da bi bil trboveljski promet urejen tako, da bo prevoz na železniško postajo in obratno kulturen, da se bodo vsi potniki res udobno vozili, kar velja zlasti za nedelje. Mnenja sem, da bo treba misliti na to, da se podjetje Avtoprevozništvo vključi v Komunalo, saj so to usluge, ki naj se urede najprej v samem kraju, da bodo vsi potniki zadovoljnji, nato šele pridejo na vrsto dolge vožnje na Bled, Pohorje in podobno. Prvo je urediti potniški promet doma, potem šele iskati zaslužek z dolgimi vožnjami drugod. Treba pa bo to vprašanje urediti sporazumno, kajti znano je, da lokalni potniški promet ni rentabilen.

-ar.

S slavnostne seje občinskega ljudskega odbora Zagorje

Odlok o postavitvi spomenika Revolucije v Zagorju

Po slovesni otvoritvi nove pekarne v Dolenji vasi in otvoritvi nove javne pralnice (o čemer poročamo na drugem mestu) in koncertu rudarske godbe na pihala je bila prejšnjo soboto zvečer prva javna seja občinskega ljudskega odbora v počastitev občinskega praznika — 9. avgusta. Seja, ki so se je udeležili številni gostje, zastopniki delovnih kolektivov, političnih in množičnih organizacij ter drugi občani, je bila v lepo okrašeni dvorani TVD Partizana. Na seji je govoril predsednik Rado Taufer o dosedanjem in bodočem razvoju Zagorja in orisal perspektivo kraja v prihodnjih letih. Predsednik je zlasti poudaril delo

OTVORITEV NOVE PEKARNE V ZAGORJU

organov družbenega upravljanja in dejal, da bo treba v bodoče še bolj strniti vse sile za napredek Zagorja.

Nato je ljudski odbornik, tovariš Rudi Bregar, obrazložil prisotnim davno željo vseh občanov, da bi imeli spomenik, ki bi bil dostojen spomin na delavsko gibanje v Zagorju, na ljudsko revolucijo in vse njene žrtve in na zmagovito prehojeno pot v tej revoluciji. Zatem je predsednik občinskega ljudskega odbora, tovariš Rado Taufer prebral odlok o

POSTAVITVI SPOMENIKA REVOLUCIJE

Delovni ljudje občine Zagorje so že večkrat po vojni predlagali oblastvenim in političnim organom, da bi v Zagorju postavili spomenik, ki bi simboliziral velik in dragocen delež Zagorjanov v dolgoletnem boju, ki so ga skupno z vsemi ostalimi delovnimi ljudmi v Jugoslaviji dali za današnjo socialistično ureditev.

Zato odločamo:

1. V Zagorju, kjer se je, kot v mnogih drugih industrijskih središčih, že pred 40 leti začelo napredno delavsko gibanje pod vodstvom Komunistične partije, ki se je kasneje razrastlo v neizprosen boj proti kapitalističnemu in protiljudskemu režimu ter se razplamtelo v NOV še proti okupatorju, se postavi spomenik revolucije, v spomin na to težko prehojeno pot in priborjeno današnjo socialistično stvarnost.

2. Delo v zvezi s postavitvijo spomenika bo vodil odbor za postavitev spomenika revolucije, ki ga imenuje občinski ljudski odbor.

3. Sredstva za postavitev spomenika se zagotove iz proračuna občinskega ljudskega odbora in od gospodarskih organizacij občine Zagorje.

4. Ta odlok velja takoj.

V zvezi z drugo točko sprejetega odloka o postavitvi spomenika revolucije imenujemo:

odbor za postavitev Spomenika Revolucije, in sicer:

1. Kladivar Jože-Leon, ljudski poslanec republiškega zbora LS LRS za predsednika tega odbora; **2. Taufer Rado,** predsednik občinskega ljudskega odbora Zagorje; **3. Bregar Rudi,** predsednik občinskega odbora SZDL; **4. Vidic Ivanka,** odbornik občinskega ljudskega odbora; **5. Kramar Vinko-Krištof;** sekretar rudniškega komiteja ZK; **6. Herman Franc,** predsednik občinskega odbora ZB NOV; **7. Klukej Franc,** član občinskega odbora ZB NOV.

Odbor bo imel glavno nalogo dati osnovno idejo za postavitev spomenika, določil bo lokacijo, ki bo skladna z urbanistično ureditvijo kraja, da razpiše natečaj za postavitev spomenika, in podobno.

Predsednik tov. Taufer je naglasil, da je postavitev spomenika stvar temeljitega dela, zato je ne bo mogoč realizirati na hitro.

Vsi prisotni so odlok navdušeno pozdravili, saj bo s tem izpolnjena želja mnogih občanov, predvsem pa nekdanjih borcev za pravice delavskega gibanja in borcev naše ljudske revolucije.

S slavnostne seje so odnesle delegacije tudi vence na skupna grobišča ustreljenih talcev.

Pomen dograditve rudarske šole v Zagorju

Začenja se temeljitejša vzgoja

V nedeljo so v Zagorju odprli novo industrijsko rudarsko šolo. Ob tem dokaj pomembnem dogodku, je treba povedati nekaj več kot samo to, da so jo izročili svojemu namenu, ob navzočnosti mnogih Zagorjanov in gostov.

Predvsem je treba reči tole: minili so časi, ko za rudarje ni bilo pravega razumevanja, ko so premnogi starši v Zagorju rekli svojim sinovom: v jamo boš šel, če se ne maraš učiti! Za nami so tudi leta, bolje rečeno obdobje, ko sta bila alfa in omega rudarskega poklica kramp in lopata, kot se je preživelo načelo, da za rudarski naraščaj ni treba nobene vzgoje, kajti najboljša vzgoja je delo v jami, brez slehernega poduka. Četudi je naša skupnost po vojni temeljito spremenila pogoje rudarskega poklica s tem, da je uvedla rudarske šole, ki so pomenile v svojem začetku prve zametke organiziranega pouka mladih rudarjev, je treba priznati, da so te šole delovale pod silo slabimi in neugodnimi pogoji. To je razumljivo, kajti takoj po vojni ni bilo primernih učnih prostorov za redno šolanje otrok. — Vendar je skupnost kmalu spoznala, oziroma ugotovila, da vajenske šole, med njimi strokovne, ne bodo mogle vzgajati vsestransko razgledanega in strokovno vzgojenega naraščaja, če ne bo potrebnih pogojev za njihovo temeljito vzgojo. Še posebno v zadnjem času, ko smo se lotevali reforme šolstva, smo dali zelo, zelo pomembno mesto strokovnim šolam in pravzaprav priznali, da bodo strokovne šole druga stopnja za vzgojo srednjih in celo visoko kvalificiranih kadrov, katerim bo odprta pot na višje in celo visoke šole.

Zadnja leta smo ugotavljali, da za rudarski poklic ni več tolikšnega zanimanja kot prva leta po vojni, ali denimo, pred vojno. Razumljivo: ljudska oblast je dala vsakemu državljanu, vsakemu mlademu človeku možnost za vsestransko izobraževanje. Rekrutovanje rudarskega naraščaja se je moglo nujno razširiti navzven, kar je edino pravilno, kajti saj končno res ne morejo dajati rudarskega kadra zgolj rudniki. In rudarske šole so mladi ljudje neradi posečali, tudi zaradi pogojev, ki smo jim jih nudili. V Zagorju, recimo, se je začela vzgoja rudarskega naraščaja po vojni v sila slabih razmerah. Tiste učilnice v nekdanji, zdaj adaptirani stavbi, kjer je bila Steklarna, so bili vse prej kot učni prostori. V eni učilnici je bilo tudi po 40 učencev, še slabše možnosti pa so imeli pri praktičnem pouku, mislim tistem, ki se mora dejansko opraviti v laboratorijih oziroma učilnicah tehnične vzgoje.

Z novozgrajeno rudarsko šolo se začenja nova doba vzgoje rudarskega naraščaja. Njihovo življenje bo odslej vse bolj kulturno in sodobno. V mnogih učilnicah, ki so dograjene po vseh sodobnih načelih, ne bo nobene stiske. Na razpolago bodo imeli tudi učilnice za tehnični pouk. — Skratka: za rudarski naraščaj se začenja novo obdobje, obdobje lepše, temeljitejše vzgoje in tudi učni uspehi bodo temu primerni. In ko bo dograjen še internat, kjer bo preskrbljeno za izvenšolsko življenje mladih rudarjev, bo storjeno prav vse, kar je bilo še pred nekaj leti samo zamisel.

Kategorizacija stanovanj

V dosedanjih razpravah o finansiranju stanovanjskih gradenj in o višini novih stanarin se je izkristaliziralo mnenje, da je treba višino stanarine določiti na osnovi vrednosti (cene) stanovanja in pogojih bivanja v njih. Ta princip je vzet kot merilo za kategorizacijo stanovanj, ki v podrobnostih precizira vrsto stanovanj. Predlagali so, da se ob določanju novih stanarin jemljejo v obzir 3 razredi stanovanj — A, B in C.

V razred A se štejejo najkvalitetnejša stanovanja. To so stanovanja v dobro ohranjenih ali novih zgradbah, skratka izredno udobna in zelo higienična stanovanja. Ta imajo običajno dovolj prostora glede na število ležišč in odličen razpored prostorov. Površina prostorov teh vrst stanovanj presega določene normative.

Za razred B je kriterij nekoliko manjši. To so na primer stanovanja, ki ustrezajo določenim normativom in ki zagotavljajo normalni standard stanovanja. Vendar je nemogoče, da ne bi delali razlike med tovrstnimi stanovanji. Zaradi tega so za razred B predlagane 4 kategorije stanovanj. Med stanovanja prve kategorije se štejejo tista, ki so v solidnih zgradbah. To morajo biti zelo udobna in higienska stanovanja s kakršnim koli številom prostorov, njihova površina in ureditev pa morajo zagotavljati višji standard od stanovanj ostalih kategorij. V prvo kategorijo se lahko uvrste tudi stanovanja A, če jim manjkajo kakšni bitni elementi. V drugo kategorijo se uvrščajo stanovanja v stavbah, zgrajenih iz čvrstega materiala. To so zgradbe, ki zagotavljajo osnovne pogoje termične in zvočne izolacije. Stanovanja te kategorije

Teme

so udobna in higienična. Velikost in razpored prostorov sta racionalna, obdelava in ureditev zadovoljiva. V to kategorijo se lahko uvrste posamezna stanovanja prve kategorije, če nimajo kakšnih bitnih elementov. Stanovanja tretje kategorije nudijo zadovoljive pogoje udobnosti in higiene in razpolagajo z najpotrebnejšo sanitarno ureditvijo. Njihova oprema in obdelava je skromna. V četrti kategoriji pa so stanovanja v zgradbah iz slabega materiala in sploh v slabo vzdrževanih stavbah. V to kategorijo se lahko uvrste stanovanja iz kakšne nove zgradbe, ki nimajo zadovoljivih pogojev za udobno stanovanje, izvzemši higienski minimum. V teh stanovanjih zaostaja število prostorov, oprava in obdelava za standardom stanovanj, uvrščenih v drugo kategorijo.

V stanovanja C pa se razdele slaba stanovanja, stanovanja zaradi nujne potrebe, nadalje stanovanja v dosluženih zgradbah in prostori, ki jih pod silo prilik uporabljamo v ta namen.

Zamišljeno je, da kategorizacijo stanovanj izvedejo občinski ljudski odbori, in sicer tako, da hišni sveti in lastniki stanovanj imajo pravico, da o tem izrečejo svoje mišljenje.

Kategorizacija stanovanj se bo opravljala s sistemom točkovanja. Zato bo vsakemu najemniku na osnovi že opisanega stanovanja in zgradbe omogočeno, da kontrolira in zasleduje sistem točkovanja. Na primer večje število točk bodo dobila stanovanja v stavbah, sezidanih iz čvrstega materiala (beton, opeka), a manj tista, ki so zgrajena iz slabega materiala, kakor na primer zbita zemlja, slama in podobno. Posebno se pri eni kot drugi vrsti zgradb vzame v poštev tudi njihova starost.

Osnovno merilo za kategorizacijo stanovanj bodo gradbeni stroški stanovanj odštevši vrednost amortizacije. Ti bodo znašali 60 odstotkov vseh točk. Vse, kar vpliva na uporabnost stanovanja, (na primer, na kakšnem kraju zgradbe leži stanovanje, kako je razsvetljeno, ali je izpostavljeno hrupu),

V NEDELJO 16. AVGUSTA VSI V MOZIRJE

Občinski ljudski odbor in občinski odbor Zveze borcev NOV Mozirje vabita na

PROSLAVO 15. OBLETNICE OSVOBODITVE ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE

združeno s proslavo občinskega praznika v Ljubnem ob Savinji.

Proslava se prireja v okviru počastitve 40-letnice KPJ in SKOJ. Že v soboto, 15. avgusta bo odkritje spominske plošče v Radmirju, ob 20. uri pa kulturen spored v Prosvetnem domu v Ljubnem.

V nedeljo, 16. avgusta, bo ob štirih zjutraj improviziran napad na Ljubno, ob 9. uri dopoldne bo sprevod in sprejem gostov, ob desetih dopoldne pa razvitje zastave ZB Ljubno. Slavnostni govor bo imel ALEŠ BEBLER. V kulturnem delu slavnostnega sporeda bodo nastopili združeni pevski zbori s sodelovanjem godbe na pihala Svobode-Center iz Trbovelj. Sledi nastop Partizana in strelsko tekmovanje.

Na svidenje v nedeljo, 16. avgusta v prijazni Savinjski dolini!

New York—San Francisco v 5 urah in 45 minutah

Ameriška letalska družba TWA (Trans World Airlines) je uvedla na progi New York — San Francisco neprekinjene polete z letali Boeing 707, ki potrebujejo za polet na tej progi proti zahodu 5 ur in 45 minut, v smeri proti vzhodu pa 4 ure in 40 minut. Do sedaj je trajal polet na tej progi 10 ur. V letalih je prostora za 111 potnikov, in sicer za 46 v prvem in za 65 v turističnem razredu.

Iz Hamburga v Tokio čez Severni tečaj

Francoska letalska družba Air France je 15. maja odprla progo Hamburg — Tokio čez severni tečaj. Dvakrat tedensko v obe smeri bodo na tej progi, ki je dolga 13.600 km, vozila letala »Super Starliner«, a med poletom pristajala tudi na Aljaski na letališču Anchorade. Polet bo trajal 28 ur in 20 minut, pri povratku pa 25 ur in 40 minut.

KUPUJTE IN NAROČAJTE

„ZASAVSKI TEDNIK"

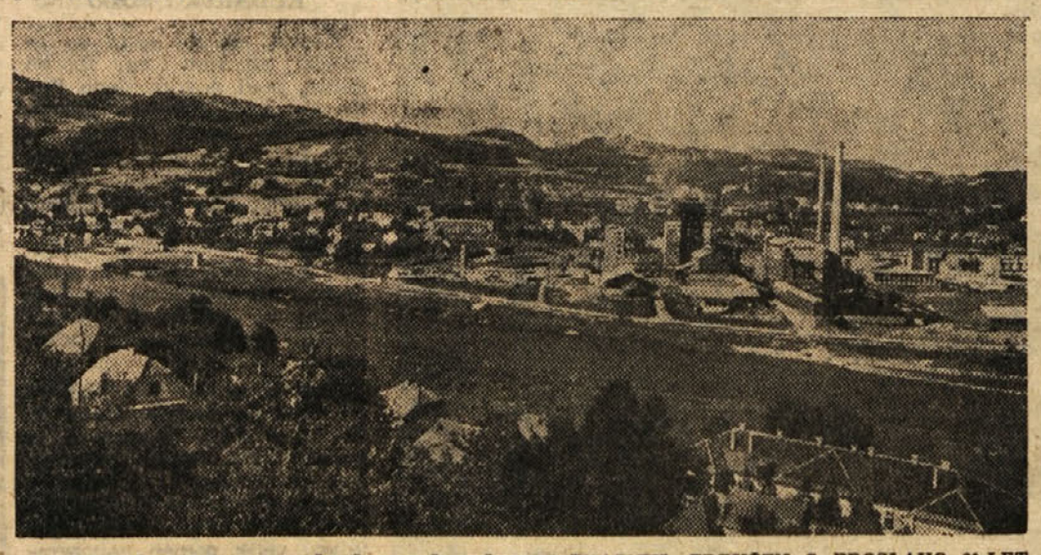

VIDEM-KRŠKO PRAZNUJE ŽE ČETRTIČ OBČINSKI PRAZNIK. ZDRUŽEN S PROSLAVO 20-LETNICE OBSTOJA TOVARNE CELULOZE IN ROTO PAPIRJA IN ODKRITJEM SPOMENIKA NARODNEMU HEROJU DJURU SALAJU. POPOLDNE V NEDELJO, 16. AVGUSTA, PA BODO NA STADIONU MATIJE GUBCA VELIKE SPEEDWAY DIRKE. POGLED NA VIDEM-KRŠKO, S TOVARNO CELULOZE IN ROTO PAPIRJA »DJURO SALAJ«

Jadranka PIRAN

VAM NUDI ODLIČNO IN CENENO

DOMAČE MILO

Iz Litije in okolice

Dež, neurja, strele . . .

Karakteristika letošnjega poletja je zelo negativna. Domala vsak dan dežuje in v popoldanskih urah imamo tudi nevihte s strelami.

Te dni so imeli hudo noč na Spodnjem Logu pri Litiji, nasproti železniške postaje Sava. Med nevihto je strela udarila v kozolec posestnika Berdajsa, po domače Pavlača. Posestnik Pavlač je imel v skednju seno, pa tudi žito, ki ga je pripravil, da ga bo naslednji dan omlatil. Zaradi obilnega pridelka v skednju je bilo vse hipoma v ognju. Na pomoč so najprej prihiteli gasilci s Save pri Litiji. Ker pa je grozila nevarnost, da se požar razširi še na druge, sosedne kozolce, so zaprosili za pomoč še gasilce iz Litije in Šmartna.

Naš dopisnik je bil ob času, ko je litijska sirena klicala alarm, pri litijskem gasilskem domu. Opazoval je reševalne priprave in ugotovil vestno strokovno znanje in dobro organizacijo.

Priprave za odvoz na kraj požara so potekale kar najhitreje. Čeprav je med alarmom strašno deževalo in so udarjale strele — bilo je okrog pol enajstih ponoči in so bili že mnogi gasilci pri počitku — jih je klic sirene vzdramil in so se takoj oglasili na človekoljuben poklic.

V nekaj minutah je bilo moštvo litijske gasilske čete pri gasilskem domu, in že je reševalna ekipa odhitela z gasilskim avtom proti Spodnjemu Logu. Zbor in prevoz je trajal le deset minut, in že so bili litijski gasilci na kraju požara.

Reševanje od strele zažganega Pavlačevega kozolca ni bilo več mogoče, ker je bil hipoma ves v ognju. Gasilci pa so s požrtvovalnim delom rešili bližnje kozolce, ki so jih iskre že nekajkrat napadle in grozile, da se bo ogenj razširil.

Posestnik Pavlač trpi občutno škodo. Gasilcem s Save, Litije in Šmartna, ki so prihiteli na kraj nesreče sredi noči in ob največjem neurju, gre zahvala, da so z operativnim posegom obvarovali prebivalce Spodnjega Loga še hujše nesreče. V teku zadnjih let je ta požar na Spodnjem Logu že drugi.

Letošnje leto neurij sili kmetovalce in druge gospodarje, da zavarujejo svoje imetje današnji vrednosti primerno. Zatorej se obrnite na najbližjega zastopnika DOZ (Drž. zavarovalnega zavoda). S primerno zavarovalnino si boste prihranili oziroma zmanjšali škodo, ki je napravi požar.

J. Z.

SLADKE SO LETOS

Senovski turizem

(Nadaljevanje in konec)

Cepraj industrijski kraj, je na oko lep ter ne ustvarja videza, da se v njegovem jedru koplje črno zlato. Slikovito izrezan Armeški hrib zapira kraj v posebno hudourniško dolinico, ki se potem razteza v razne smeri.

SENOVO kot kraj ima pogoje za turistični razvoj. Predvsem velja tu omeniti BOHORSKE PLANINE, ki se vzdigujejo v prelepem gozdnatogorskem pasu dobri dve uri hoda iz centra. Kraj in okolica sta zdrava, izletnik najde tu svež zrak, z višav lep razgled, v gozdovih prijeten mir in oddih. Izleti s Senovega so v različne smeri: najbolj priljubljen je vsekakor ostal Bohor s svojo novo planinsko kočo, ki jo bodo že 23. avgusta t. l. slovesno odprli. To bodo združili z veliko proslavo, saj bo takrat dogotovitev elektrifikacijskih del na Bohorju.

Odslej bo koča na Bohorju oskrbovana, nudila bo dovolj udobnosti in ležišč, ter bo v turističnem pogledu znatno pripomogla k napredku. Ostali bohorski vrhovi poleg JAVORNIKA (1023 m) iznad koče, bodo prav tako nudili izletnikom obilo razredrila in oddiha. Vsi izleti so mogoči iz doline ali pa iz koče.

Bazen za kopanje, ki ga gradijo na Senovem, bo prav tako pripomogel k razvoju turizma, saj bo izletnikom nudil poleg planinarjenja tudi kopanje in sončenje v lepem DOVSKEM, tik fizkulturnega igrišča.

Lepi, za krajše izlete zanimivi so kraji KESTANJ, ŠEDEM, partizanske LOŠCE, MALI in VELIKI KAMEN i. dr. To so prijojni, s sadnim drevjem in vinogradi obdani kraji, kjer je zlasti lepo v jesenskem času, ko človek mimo prirodne lepote uživa tudi ob letini, če je ta dobra.

Gostinska mreža tudi v Senovem že ob najmanjšem turističnem naletu ne bi zadostila potrebam. Tistih nekaj prenočišč, ki jih lahko na prste preštejemo, za turizem ne predstavljajo ničesar. Koča na Bohorju je sicer v celotnem merilu nekoliko popravila to stanje, ali v centru, na Senovem, če pride večja skupina ljudi, nima kje prenočevati. Na to bi bilo treba prvenstveno misliti, če bi hoteli privabiti turiste in tujce. Zatem pride seveda kulturna, sodobna ureditev gostišč. V tej smeri je zadnje čase več storjeno kot prej celo vrsto let, ali še vedno malo. Vsak čas različne tople in hladne jedi ter pijače, ob postrežbi, ki bo že sama del propagande — vse to so stvari, ki bodo nujne za razmišljanje gostincem in ljudem, ki jim je pri srcu razvoj turizma in s tem dotok novih dohodkov.

Tudi na KOPRIVNICO, zdrav in v turističnem pogledu omembe vreden kraj, ne smemo pozabiti. Tudi tu je vsega dovolj, kar bi tujca privabilo. Lega, zrak, okolje, mir in prijetni izleti, manjka le prostorov za tujce. Gostišč ni, privatnih sob se ne da dobiti, in kar žal je človeku, da v kraju kljub želji ne more ostati več kot v prehodu. Z dovršitvijo asfaltirane ceste bo Senovo pridobilo, tudi zveza na Mali Kamen — Veliki Kamen in Koprivnico bo boljša. Seveda bi bilo nujno, da se v turističnem pogledu misli tudi na Koprivnico, kateri bi tujski promet nedvomno koristil.

V senovski občini so perspektive za turistični razvoj. Treba bo le o tem zelo smotrno razmisliti. V gospodarskem načrtu občine so elementi, ki narekujejo pot k temu razvoju. Za širši razmah pa bo treba tudi široke iniciative vseh zainteresiranih.

-k

bo točkovano s 30 do 40 točk. V splošnem bodo točkovala tudi gradbeno-mizarska dela v stanovanju (vrata, okna itd.), zatem kakovost električne opreme in oprema za ogrevanje stanovanja, oprava kuhinje, uporaba lifta, velikost kleti in drugo. Kaže pa, da se ob točkovanju ne upošteval vrednost opreme in del, ki jih je na svoje stroške napravil najemnik stanovanja.

Posebno se bo točkavala »ugodnost« stanovanja. Tu je mišljen položaj stanovanja glede na drevje, kje je stanovanje — ali je v pritličju ali vn adstropju, ali je stanovanje »nezadovoljivo«, »zadovoljivo« ali »zelo zadovoljivo« razsvetljeno. Če dobi stanovanje ob točkovanju manj ko 40 točk, se to stanovanje uvrsti v poslednji razred. Stanovanja razreda A bi dobila 120 in več točk, Taka stanovanja bodo seveda najdražja. Tako se na primer v razredu B za četrto kategorijo predlaga 41 do 60 točk, za tretjo 61 do 80 točk, za drugo 81 do 100 točk in za prvo kategorijo 101 do 120 točk.

(Sedma sila)

Še poslednjič zame:

COWBOYSKE PESMI

Visoko počaščenega sem se počutil, da sem bil prvič v življenju, v enem samem članku menda 24-krat imensko naveden, kar je za vrstičkarje zelo pomembno (škoda le, da imam tako kratek priimek).

tedna

Pri svojem poslednjem odgovoru — kajti tako polemiziranje se mi zdi že otročje — se bom držal na kratko dveh načel, in to: kdor na več mestih žali in smeši in nima osnovnega spoštovanja pred kritjkom, nima pravice zahtevati, da v tem članku omenjam njegovo ime, ki ga v ostalem vsakdo pozna, in tega načela se bom dosledno držal.

Drugo pa je, da se ne mislim na dolgo in široko razpisati, takšno, kakršno je bilo razpisovanje v poslednjem članku (glej Zas. tednik z dne 29. julija), ki je govorilo o vseh mogočih stvareh, samo ne o tistih, zaradi katerih se je začela polemika, ki naj bi bila konstruktivna, izrodila pa se je v osebnosti, žalitve in smešenja. Prav! Ponižno prosim, da me avtor uvrsti v »lepanaša domovinarje«, kjer se še vedno bolje počutim, kot se on med »ypi, ypi je«.

Tak način kritike imenujem jaz izmikanje. S tem gremo od stvarne polemike, še več: javnost namerno odvajamo od osnovnega vprašanja. Vsi tisti, ki so sestavljali dolgočasni članek, bi morali vedeti, da je »lakonični odgovor« dvakratni odgovor. Sicer izzveni taka dolgoveznost v opravičevanje. In tak vtis sem jaz dobil!

Pa pustimo to! Ne gane me ironizacija pravega pisca članka, ne ganejo me tudi dolgovezne meditacije o naši uspeli in neuspeli zborovski glasbi (ali ne leži krivda na plačanih pevcih?), niti različni peyski staži. Smešenja in žavljivke zavračam, kot sem že uvodoma navedel, kajti kdor ne zna odgovoriti, prične žaliti.

Povrnimo se k stvari, ki jo članek taji »kot kača noge«, namreč uvajanje cowboyskih pesmi v naše pionirske zbore. Vem, in ne samo vem, trdim, da se bodo starši otrok, ki so prisiljeni prepevati vsiljene »cowboyske pesmi«, povzdignili svoj glas, v obrambo naše narodne pesmi in proti uvoženi kulturi. V ostalem pa, ali bomo naše pionirske zbore pričeli na ljubo nekaterih učiti namesto slovenščine, ki so jo krvavo potrebni, nekako »prvovrstno« angleščino, s katero naj bi »osvežili sedanje programe« naših koncertov?

Seveda! Postaviti se v pevskem pogledu na linijo najmanjšega odpora, na hitro »osvežiti program« s kavbojkami — saj jezika tako nihče ne razume — pa imamo koncert tu, je nedvomno laže, kot piliti slovensko narodno pesem, ki zahteva poglobitev in nešteto vaj, da jo prikažemo v obliki, kakor jo zasluži, čeprav je bila že »sto in stokrat prepeta«.

Bolj kot navajanje vseh mogočih Kodalyjev, Bartokov in Hindemithov me zanima, koliko naših aventičnih pesmi so zapeli doslej toliko opevani cowboyci. Pa, ali ne bi bilo priporočljivo, da bi sam avtor zagrabil s svojimi sposobnostmi v trboveljskem glasbenem svetu za delo in odpravil napake, ki so jih zagrešili brezplačni pevci od »čitalniških« časov do danes. Da ne pozabim! Čudim se, od kod je vzel avtor čitalniške čase, ki jih niti najstarejši ljudje pri nas ne poznajo in ne morejo pojasniti docela, kakšni so bili.

Ni se dotaknil tega, da sem ga hotel izzvati, da bi izrazil svoje mnenje o petju »cowboyskih pesmi« z otroškim zborom, in to v angleškem jeziku, ki ga ne pozna niti eden izmed otrok — izvajalcev pesmi.

Vrh tega je članek izzvenel, da upravičeno privzemamo tuje pesmi. Nič nimam proti temu! Prosim, z vso korajžo! Ampak tuje, ne pa neke določene pesmi, ki naj bi bile po mnenju avtorja edino pravilna smer, da se bo »osvežila« slovenska in morda celo jugoslovanska pesem.

Vprašam, ali je bila izrečena ena sama beseda proti tujim pesmim v mojem članku? Avtorju naj povem, da sem pred dobrim četrtstoletjem sam sodeloval kot jazzovski pevec, nastopal na koncertih, vsaj 14-dnevno tudi v Ljubljanskem Radiu, vendar zato nisem tej glasbi pripisoval nobene prednosti. Toliko glasbeno razgledan sem še vedno, da znam vrednotiti posamezne glasbene zvrsti.

Nikakor pa ne morem razumeti, da nekdo tuji pesmi (pri kateri ni važno, kot kaže, ali jo vsebinsko razumeš ali ne, še posebej izpeta iz pionirskih grl) izreka tolikšno prednost pred našo pesmijo.

Člankar pravi: »V Virginiji (ZDA) obstaja Hampton's Institut, ki ima načaj našega Etnografskega inštituta in ki se ukvarja izključno samo z zbiranjem teh biserov ameriške folklore«. — Ali ni čudno, da avtor ne navaja dejstva, da je našemu znanemu skladatelju Ivu Matetiču uspelo ustanoviti odbor za popularizacijo in očuvanje jugoslovanske glasbe v naši državi, ki se bo ukvarjal izključno samo z zbiranjem biserov naše folklore? Beseda »izključno« menda ne pomeni, da bo ta odbor pričel posegati v »avtentične« cowboyske pesmi.

Da še o moralni kritiki! Avtor zadnjega članka pravi: »Če se nekdo spušča v javno kritiko, mora imeti dobršno mero doslednosti in široko poznavanje obravnavane snovi. Kritik, ki hoče izražati mnenje ‚neke' skupine ljudi, mora povedati, kdo so ti ljudje...« Nebogljena obramba! Moj 40-letni staž proti 10-letnemu — o katerem imam drugačne pojme, kot ga ima avtor, mi daje to pravico — avtor sam pa tudi ni povedal, kdo se vnema za njegovo mnenje. Bistvena kritika pa sploh ne dojema.

In končno, če že mislite in menite, da mi starejši nimamo zdravih pojmov o dobri glasbi, skromno povzdigujem svoj »olimpijski« glas in trdim še sedaj, da po tej poti, o kateri trdi avtor, da je edino pravilna in s katero je treba »pomumno rušiti okorele tradicije«, ne bomo dosegli pri poslušalcih ponovne popularizacije našega vokalnega glasbenega poustvarjanja, pač pa to, da naši ljudje, predvsem pa mladina, ne bodo poznali biserov naše floklore, naše domače pesmi, ki je spremljala naš mali narod skozi vesele in tudi najbolj žalostne dni naše zgodovine.

Če pa je avtor prepričan, da je to edino pravilna pot, naj zbere somišljenike in »pogumno poruši okorele tradicije«. Želim jim obilo uspeha, vprašujem se le, koliko bo doprinesel k temu uspehu sam s svojim delom.

Milko Rak

OD SREDE DO SREDE

ROJSTVA

BREŽICE: Vera Dvoršak, Bukošek 57 — sina; Barbara Škofljanec, Krška vas 48 — hčerko; Cvetka Zevnik, Črneča vas 12 — hčerko; Antonija Kutarčič, Kluč 41 — hčerko; Antonija Martek, Čatež 15 — sina; Justina Koprivc, Vrh 42 pri Sevnici — hčerko; Daniela Mirt, Kladje 13 — sina; Ivana Slakonja, Sobenja vas, 6 — sina; Elizabeta Umek, Sp. Stari grad 37 — hčerko; Uršula Kožar, Dol. Pirošica — sina; Alojzija Balaš, Gor. Pohanca 12 — sina; Antonija Pečnik, Gorica 7 — hčerko; Neža Varlec, Sevnica — hčerko; Ruža Lozar, Laduč 8 — sina.

SEVNICA: V mesecu juliju so bili rojeni 3 dečki (doma).

SMRTI

BREŽICE: Marijan Dujak, Srnava, LR Hrvatska, progovni delavec, star 36 let (povožen od vlaka).

SEVNICA: Agata Jazbec, upokojenka, Drožanje 9, stara 73 let; Marija Maček, rojena Štigi, gospodinja, Orehovo 5, stara 37 let; Jožefa Trupej, poljedelka, Orešje 9, stara 62 let; Leopold Lipovšek, upokojenec, Glavni trg 6, Sevnica, star 70 let.

POROKE

BREŽICE: Porok ni bilo.

SEVNICA: Stanislav Pavlin, upokojenec iz Šentruperta in Kristina Dernjač, upokojenka iz Prelesja 25; Rajmund Pleterski, ključavničarski pomočnik iz Ljubljane in Zorija Fakin, uslužbenka iz Sevnice, Kiavniška 17.

MALI OGLASI

OLJNATE SLIKE, vsakovrstne, po predlogi ali po naravi. Povečujem fotografije. Solidno v ceni in izdelavi. — Švagelj, Trbovlje.

OBVESTILO!

Singer tečaj šivanja in krojenja se prične **24. avgusta** pri Tratniku, Trbovlje. Vpisovanje v Gospodinjskem centru.

ZAHVALA

Državnemu zavarovalnemu zavodu v Krškem se zahvaljujem za izplačila odškodnine za nezgodo. — **Anton Šetinc, Brezina 101, Brežice.**

NAROČNIKI ZASAVSKEGA TEDNIKA IMAJO PRI MALIH OGLASIH, OSMRTNICAH IN ZAHVALAH 50-ODSTOTNI POPUST

RAZPIS

za vpis v I. razred rudarskega in elektro odseka industrijske rudarske šole Trbovlje v šolskem letu 1959-60.

Pogoji:

I. RUDARSKI ODSEK:

Sprejetih bo 65 kandidatov. Kandidat mora z uspehom dovršiti najmanj 6 razredov osemletke. V koledarskem letu 1959 mora dopolniti 15. leto starosti in sme biti star največ 17 let. Mora biti telesno in duševno zdrav ter telesno dobro razvit, kar ugotovi uradni šolski zdravnik. Imeti mora veselje do poklica.

II. ELEKTRO ODSEK:

Sprejetih bo 20 kandidatov. Kandidat mora z uspehom dovršiti 8 razredov osemletke ali 4 razrede nižje gimnazije. Biti mora telesno in duševno zdrav, kar ugotovi uradni šolski zdravnik.

Ako se bo prigiasilo več kandidatov, kakor predvideva plan vpisa, bodo sprejeti tisti, ki bodo uspešno opravili sprejemni izpit iz slovenskega jezika in računstva z geometrijo.

Šolanje v obeh odsekih traja 3 leta. Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu se absolventi rudarskega odseka usposobijo za kvalificirane delavce rudarske stroke — kopače, absolventi elektro pa za obratne električarje.

Mladinci, ki se želo vpisati, morajo ravnateljstvu šole predložiti s 30 din kolkovano prošnjo in ji priložiti naslednje dokumente:

1. zadnje šolsko spričevalo,
2. izpisek iz matične knjige rojenih (rojstni list),
3. listino, ki prikazuje potek in uspeh šolanja v osnovni šoli oz. gimnaziji (izda šola, kjer se je kandidat šolal),
4. mnenje šole o sposobnosti in nagnjenjih kandidata (izpolni šola, kjer se je kandidat šolal),
5. potrdilo o premoženjskem stanju v letu 1959,
6. potrdilo o stalnem bivanju (samo kandidati, ki stanujejo izven Trbovelj),
7. potrdilo o višini otroškega dodatka.

Potrdila od 3—7 so kolkovine prosta.

Nekolkovanih prošenj in prošenj brez zgoraj naštetih dokumentov ne bomo upoštevali.

Učenci prejmejo v času šolanja redne mesečne nagrade 2.700 do 4.700 din. Razen teh rednih nagrad so učenci lahko nagrajeni še s posebnimi mesečnimi nagradami, katerih višina je odvisna od učnega uspeha.

Vsakoletno prejmejo učenci par delovnih čevljev, delovno obleko, delovno spodnje perilo, kakor vse ostale zaščitne predmete za izvajanje praktičnega pouka in šolske potrebščine.

Pri šoli je internat, ki nudi učencem popolno oskrbo, to je prenočišče, prehrano, pranje osebnega perila in delovne obleke, krpanje perila ter pomoč pri učenju.

Prošnje je vložiti na ravnateljstvo šole najpozneje do 20. avgusta 1959.

Trbovlje, 4. junija 1959. Ravnateljstvo šole.

RADIO v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00 in 19.30 v radijskem dnevniku ter ob 22.00. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.40. »Kmetijske nasvete« vsak delavnik ob 12.15. Oddajo »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo« ob torkih, četrtkih in sobotah ob 14.35, ob nedeljah pa ob 12.00 in 14.15. Oddajo »Dobro jutro, dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik od 5.00 do 7.00.

SREDA, 12. avgusta

8.20 Mladinski radijski roman v nadaljevanjih — James Krüss: Srečni otoki v zavetrju; 8,35 Mladi pevci in godci v preteklem letu; 10.10 Romunska zborovska glasba; 11.40 Znani pevci — znane popevke; 12.45 »Kako ozke so stezice« (venček narodnih ob spremljavi harmonike); 13.50 Domače poskočnice; 14.35 Zabavni zvoki; 16.00 Naši popotniki na tujem — Dušan Železnov: 72 ur v vzhodni Afriki; 16.20 Panorama zabavnih melodij; 18.00 Zdravnik Vam svetuje; 18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih; 20.00 Igra zabavni orkester Rafaele.

ČETRTEK, 13. avgusta

8.05 Oddaja za cicibane; 9.35 Poje komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Milka Škoberneta; 10.10 Igrata kvintet Jožeta Kampiča in trio Mose Allison; 11.50 Za dom in ženo; 12.00 15 minut z Vaškim kvintetom; 13.30 Igra Mariborski instrumentalni ansambel; 14.10 Stirje fantje igrajo; 15.30 Popevke se vrstijo; 16.20 Koncert po željah; 17.10 Za vsakogar nekaj iz zabavne glasbe; 18.00 Reportaža; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 14. avgusta

8.20 Mladinski radijski roman v nadaljevanjih — James Krüss: Srečni otoki v zavetrju; 9.20 Z znanimi plesnimi orkestri; 10.10 Izbrali smo za Vas... 11.00 Havajski zvoki; 12.00 Otroci pozdravljajo; 12.25 Venček narodnih; 13.30 Poje Ljubljanski vokalni oktet; 14.10 Slovenske narodne v priredbah za klavir; 14.35 Od valčka do calypsa; 16.45 Ciganski napevi; 17.05 Razgovori z volivci; 18.15 Igra Zabavni orkester RTV Ljubljana; 20.00 Lepe melodije; 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled.

SOBOTA, 15. avgusta

8.20 Pionirski tednik; 9,00 Na vrtiljaku zabavnih melodij; 11.00 Melodije a la carte; 11.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 12.45 Četrt ure s triom Bardorfer; 13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja; 16.00 S knjižnega trga; 16.40 Zbori »Svobod« pojo; 18.00 Turistična oddaja; 18.45 Okno v svet; 21.00 Melodije za prijeten konec tedna.

KINO

KINO »DELAVSKI DOM« TRBOVLJE: 12. in 15. avgusta franc. film »SPLETKAR«; 14.—17. ameriški barvni kinoskop. film »BODIMO SREČNI«; 18. do 20. avgusta jugoslovanski film »GOSPA MINISTRICA«.

KINO »SVOBODA« TRBOVLJE II: 14. in 17. avgusta ameriški barvni kinoskop. film »NEPOZNANI JE PRIŠEL«; 22. do 24. avgusta mehiški film »UPOR OBEŠENIH«.

KINO »ZASAVJE« V TRBOVLJAH: 15. do 17. avgusta ameriški barvni film »DOŽIVLJAJI KAPETANA VAJTA«; 22. do 24. avgusta ameriški barvni kinoskop. film »PRINC IGRALCEV«.

KINO »SVOBODA« KISOVEC V ZAGORJU: 12. in 13. avgusta francoski kriminalni film »INŠPEKTOR LJUBI GNEČO«; 14. in 16. avgusta ameriški barvni kinoskop. film »BELO PERO«; 19. do 20. avgusta ruski barvni kriminalni film »DELO RUMJANCEVA«.

PIONIRSKI KOTIČEK

REŠITEV MAGIČNEGA KVADRATA IZ 30. ŠTEVILKE

Pravilna rešitev nagradnega magičnega kvadrata, ki smo ga priobčili v 30. številki našega tednika, se glasi (vodoravno in navpično): 1. OKO, 2. KIS, 3. OSA.

Žreb je prisodil nagrado za rešitev magičnega kvadrata Alenki Cirar, učenki 4. razreda osnovne šole, Podkraj 7, pošta Zagorje ob Savi. Knjižno darilo ji bomo poslali po pošti.

UREDNIŠTVO

NOV NAGRADNI MAGIČNI KVADRAT ZA PIONIRJE

Razporeditev v spodnjem magičnem kvadratu navedene črke tako, da boste dobili v 1. vrsti vodoravno in navpično gozdno ptico, v 2. vrsti tuje moško ime, v 3. vrsti pa veliko posodo.

D K O
O O O
S S T

Rešitev magičnega kvadrata nam pošljite na uredništvo našega lista do nedelje, 23. avgusta opoldne. Kot nagrado za rešitev te uganke imamo pripravljeno 1 lepo mladinsko knjigo, ki jo bomo podelili po odločitvi žreba.

Ko nam boste pisali, ne pozabite navesti razen svojega imena in priimka še razred šole, ki ste ga obiskovali zadnje šolsko leto, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Vsem mladim bralcem prisrčne pozdrave!

UREDNIŠTVO

Od Litije do Brežic

NOVICE IZ MLINŠ IN OKOLICE

Vreme nagaja letos kot od sile, kar otežkoča tudi dela na poljih. Žetev v Mlinšah je že davno zaključena in so si ljudje pomagali drug drugemu. Tako so se na primer zbrali v vasi Žvarulje pri zadružniku Vozlju in mu pomagali, ker je gospodinja bolna, pri hiši pa primanjkuje delovnih moči. — Letošnji žitni pridelek je slabši od lanskega, čemur pa je vzrok tudi vreme, kajti žito je bilo letos precej poležano. Vendar ne povsod. Tam, kjer so sejali italijansko pšenico, je bil položaj boljši. Tudi hibridna koruza kaže lepo tam, kjer so jo pravilno posejali. V Mlinšah imajo že nekaj mesecev traktor. Sprva ljudje niso bili navdušeni nad to novotarijo, sedaj pa ni dneva, da stroj ne bi bil v akciji; enkrat škropi sadno drevje, drugič orje, brana, vozi les v Zagorje, nazaj pa pesek, premog in podobno. Ne bo dolgo, ko tudi v Mlinšah brez traktorja ne bo več šlo. Stroj pa je mogoče tudi drugače praktično uporabiti. Bilo je n. pr. v nedeljo, pred kratkim, ko je na Ravnah gorelo. Ravne so eno uro oddaljena vas pod Sv. goro. Kdo bo tam prvi z brizgalno? Traktor! Gosilci so ga s potrebnim orodjem posedli in bili na mestu požara v četrt ure. Traktor je torej v vsakem pogledu praktična iznajdba in njemu bo sledila še vrsta drugih, prepotrebnih reči za našega kmeta.

AVSENIKI V MLINŠAH

Ni še dolgo tega, odkar so Mlinše obiskali Avseniki s svojim kvintetom, pa Veseli gorenjski fantje in igralska družina v Vač. Na vseh prireditvah je bilo razpoloženje razgibano in tudi obisk je bil dober.

AVTOBUSNA ZVEZA Z LJUBLJANO

V Mlinšah so ljudje zelo zadovoljni, ko imajo sedaj redno zvezo z Ljubljano. Slabšo zvezo pa imajo s središčem občine, z Zagorjem. Iz Mlinš, Kandrš in okolice hodi dnevno precej ljudi na delo na Izlake, pa tudi v Zagorje. V Zagorju je sedež občine, zdravnik, trgovine za vse večje nakupe, nadalje osemletka, kamor se vozijo otroci in ostali občani iz Mlinš in okolice tudi po 15 km daleč. Želja, ki jo prinašamo, naj ne bi naletela na gluha ušesa pri pristojnih činiteljih. Primerna avto zveza z Zagorjem je nujna.

PIONIRJI TEKMUJEJO

Mlinški pionirji tekmujejo v II. velikem republiškem tekmovanju mladih tabornikov. Dosegli so že kar lepe uspehe. Ob koncu šolskega leta so razstavili v krožku izdelane tehnične izdelke v domači šoli. Več o njih drugič. ar

TA SULEC BO PA DRAG

V PREMISLEK IN SVARILO STARŠEM IN ZASAVSKI MLADINI

Znano je, da sodi sulec med najboljše in največje ribe, kar jih premorejo slovenske vode. Največ sulcev je v reki Savi, vse od Zaloga navzdol in v zasavski soteski. Tu ima sulec dovolj miru, čiste vode, pa tudi hrane za svoj razplod. Savska struga nad Litijo je prav zaradi gojitvenih načrtov zaščitena in je v upravi posebne ribolovne ustanove.

Čeprav deluje v zasavski soteski več ribiških družin, se dogodi, da zapelje ribolovna strast tudi koga, ki nima pravice do ribarjenja, ker ni član ribiškega društva. Včasih pa kak član lovske družine ali kak tatinski ribič lovi posamezne vrste rib, ko je njihov odlov prepovedan. Seveda pa se dogodi, da si privošči ribolov tudi mladina, ki se spozabi do kraje v času kopanja v poletnih mesecih. Tako se govori zdaj med zasavskimi ribiči o odlovu sulca, ki so ga zagrešili mladinci neke zasavske vasi. Bili so zbrani pri kopanju, pa so ugledali v tolmunu ob bregu sulca. Ribiška strast jim ni dala miru in namesto, da bi starejši posvarili mlajše, so še ti priskočili na pomoč. Sulca so dobili v »klešče« in ga pobili s kamenjem.

Seveda pa ne ostane skrita nobena stvar, ki se zgodi kjer koli in kdaj koli pod soncem. Saj pravi star pregovor, da ni nič na svetu tako skritega, da ne bi bilo kdaj očito.

Tako se je čez čas zvedelo tudi za letošnje junaštvo mladih ribičev. Zdaj je posegla v zadevo oblast, ki je ugotovila, da so nepremišljeni mladi kopalci ujeli sulca, težkega 8 kg, in to celo v prepovedanem času. Vse kaže, da jih bo ta nedovoljeni odlov precej veljal, saj računa uprava gojitvenih lovišč za vsak kilogram vlovljene ribe po 1.500 din. Tako bo ta sulec stal starše nepremišljene mladine kar 12.000 din.

Prav je, da zvedo o tem prestopku mladih kopalcev naši bralci, da bi se taki nepremišljeni primeri ne ponovili več. Lov s kamnom ni časten, zato pa bodo imeli mladi ribiči razen plačila odškodnine za ujetega sulca opravka še s sodnijo.

—KR—

IZ TRBOVELJ

ZAPORA PROMETA

Na trgu v Zg. Trbovljah je prostor, kjer so vedno postajali avtobusi in druga motorna vozila. Ker pa je prostor na trgu, ki je pokrit nad Trboveljščico, že zelo zmajan in razrahljan, je treba nekaj storiti. Avtobusi se sedaj obračajo pri poslopju Komunale. Upajmo, da se bodo kmalu lotili potrebnih del, da utrdo trg, pod katerim teče Trboveljščica.

JEEP ZA REŠEVALNO POSTAJO

Pred kratkim je trbovejska reševalna postaja dobila nov jeep, s katerim je mogoče priti do bolnikov tudi v najoddaljenejših gorskih in težko dostopnih vaseh. Jeep nameravajo nekoliko preurediti z novo karoserijo, da se bo dal zapreti, in v njem vgraditi ogrevalne naprave. Nakup tega vozila je pomembna pridobitev za kraj, zlasti glede na težaven, hribovit teren v bližnji okolici.

KLUBSKI PROSTORI V SVOBODI II

V Zg. Trbovljah so v domu Svobode II prvega junija letos odprli klubske prostore. Prvi mesec je obiskovalo klubske prostore preko 1000 ljudi, ki so imeli priliko, da gledajo televizijske sporede, igrajo šah, prebirajo časopise itd. V času od 10. julija do 1. septembra pa so klubski prostori DPD Svobode II odprti samo v času predvajanja filmov v kinu. S 1. septembrom bodo klubski prostori spet odprti vsak dan od 17. do 22. ure. Upajmo, da bo do jeseni spet mogoče gledati televizijske sporede.

PRVE POBUDE ZA BODOČE DELO

Pred kratkim je odbor Socialistične zveze tega terena sklical prvi sestanek iniciativnega odbora za ustanovitev stanovanjske skupnosti, ki so ga loški in kisovški volivci izvolili na nedavnih zborih volivcev. Četudi se niso vsi člani tega organa udeležili razgovora, je bilo med odborom čutiti veliko zanimanja za kopico opravil, ki jih čakajo v bližnji prihodnosti. V odboru je tudi nekaj žena, ki bodo prav gotovo zainteresirale kisovške in loške ženske za mnogo opravkov, ki jih bodo imele žene pri ustanavljanju stanovanjskih skupnosti oziroma različnih varstvenih in servisnih ustanovah.

Iniciativni odbor se, kot je videti, zaveda velike važnosti začetnega dela stanovanjske skupnosti na svojem območju. Kisovec je staro delavsko naselje, ki mu manjka kopica najrazličnejših objektov, počenši od stanovanjskih hiš do trgovin, gostišč, telesnovzgojnih naprav in drugih objektov. Toda Kisovec ima prednost, ki jo nekateri drugi tereni nimajo, namreč, da ima ljudi, ki vselej, kadar je potrebno, primejo skupaj za to ali ono delo. Prav zaradi tega bo imel iniciativni odbor oporo pri ljudeh, če jim bo znal, seve, pravilno in potanko raztolmačiti, za kaj pravzaprav gre in kaj pričakuje od njihovega sodelovanja.

Trenutna najvažnejša naloga tega organa je izdelava minimalnega programa dela bodoče stanovanjske skupnosti. Odbor je sklenil postaviti nekatere komisije, kot: komisijo za pregled delovanja hišnih svetov, za gradnjo otroškega igrišča, za ustanovitev potrebnih servisnih delavnic in komisijo za prosvetno delo. Vse te komisije bodo vsaka zase pregledale krajevne prilike, napravile svoje zaključke, ki bodo služili za izdelavo minimalnega programa dela bodoče stanovanjske skupnosti. Iniciativni odbor je sklenil predlagati volivcem še ustanovitev poravnalnega sveta, ki bo v tem kraju reševal vse tiste drobne in tudi večje spore med ljudmi.

Kot kaže, ima iniciativni odbor veliko dolžnost: izdelava minimalnega programa za delo v bodoči stanovanjski skupnosti, kot je Kisovec—Loke, resnično ni majhna stvar. Odbor je sklenil uvrstiti v program samo tisto, kar bo moč storiti. Da se bodo ljudje tega kraja prepričali, da gre za stvar, ki jim bo pomagala pri urejevanju vsakodnevnega življenja. Iniciativni odbor bo moral zategadelj temeljito seznaniti ljudi, kaj in kako so si njegovi člani zamislili. In pri čemer računa na njihovo pomoč in sodelovanje, pa tudi razumevanje. Osnovna organizacija Socialistične zveze tega terena bo iniciativnemu odboru pomagala in mu svetovala, kako naj se loti tega ali onega opravila. Torej: s skupnimi močmi in prizadevanji bo moč marsikaj storiti v dobro celega kraja.

IZ HRASTNIKA IN RADEČ

30 LET GASILSTVA V STEKLARNI

Postovoljno gasilsko društvo pri Steklarni v Hrastniku bo praznovalo v nedeljo, 16. avgusta, 30-letnico svojega delovanja. Na dopoldanski proslavi tega jubileja bodo podelili priznanja najzaslužnejšim članom gasilskega društva.

MUZEJ NOV V HRASTNIKU

V okviru slovesnosti ob letošnjem občinskem prazniku v Hrastniku so odprli tudi Muzej NOV. V teku enega meseca je bil obisk muzeja dokajšen, saj se v kraju zanimajo za ta muzej. Uprava muzeja oz. občinski odbor ZB NOV Hrastnik je sklenil, da bo v bodoče muzej NOV odprt vsako nedeljo in ob državnih praznikih od 9. do 11. ure dopoldne.

V RADEČAH SE PRIPRAVLJAJO

Vsako leto praznujejo Radečani krajevni praznik 9. september v spomin na povratek izgnancev v drugi svetovni vojni v domovino. Doslej so ga obhajali kot občinski praznik, letos pa ga bodo praznovali kot krajevni praznik Radeč. Imenovali so poseben odbor, ki bo poskrbel, da bo to praznovanje 9. septembra t. l. čim bolj pisano.

POTROŠNIŠKI CENTER V HRASTNIKU

Krediti za potrošniški center, ki bi ga morali že pričeti graditi, so na razpolago, a komisija za potrjevanje načrtov je zahtevala nekatere popravke, tako da vsa zadeva stoji na mrtvi točki, v jeseni se bo pa mudilo. Prav bi bilo, da se zadeva pospeši, da ne bo nepotrebnih zamud.

VSI TARIFNI PRAVILNIKI POTRJENI

V hrastniški občini so sedaj potrjeni vsi tarifni pravilniki, med zadnjimi je bil pravilnik Papirnice Radeče. V večini gospodarskih podjetij so tudi že izvršili izplačila po novem tarifnem pravilniku. Glede teh je bilo vloženo nekaj pritožb, ki se pa sproti rešujejo. Pravilniki so na splošno boljši kot prejšnji, kljub temu pa vsebujejo še vrsto slabosti. Ze premišljujejo, da bi bilo treba preiti na nagrajevanje po enoti proizvoda. Ponekod v Zasavju so ta sistem že uvedli in kaže dobre uspehe.

JAVNA ZAHVALA

Prisrčna hvala zdravniku **dr. Kržišniku in dr. Germu** za njihov požrtvovalni trud, ki sta mi rešila življenje ob moji hudi poškodbi. Obenem se zahvaljujem tudi strežnemu osebju bolnišnice. — **Ivan Narberger, Trbovlje.**

VELIKA TOMBOLA RUDARJA

Sportno društvo »Rudar« Trbovlje, obvešča občinstvo, da prireja tradicionalno tombolo tudi v letošnjem letu in sicer, dne 6. septembra.

Pohitite z nakupom tombolskih kart, ker jih bo v prodaji samo 10.000.

TOMBOLSKI ODBOR

Po sklepu delavskega sveta in v smislu določil čl. 91 Zakona o sredstvih gospodarskih organizacij

PRODA

Rudnik rjavega premoga TRBOVLJE-HRASTNIK

naslednja osnovna in sredstva skupne porabe:

1. POSLOPJE IMPREGNIRNICE V HRASTNIKU (stara kurilnica);
2. OPUŠČENA TRANSFORMATORSKA POSTAJA V HRASTNIKU;
3. STANOVANJSKA ZGRADBA V TRBOVLJAH (stara Glažuta).

Nakupa se lahko udeleže samo gospodarske organizacije in družbeno pravne osebe. Interesenti dobe potrebne informacije na upravi rudnika v Trbovljah. Pismene ponudbe sprejema uprava rudnika do 31. avgusta 1959.

Rudnik rjavega premoga TRBOVLJE-HRASTNIK

Pisana stran

S sekiro ubil medveda

V Novem selu v okraju Prilep se je pred kratkim pripetil dogodek, ki je vzdignil celo vas. V [illegible]tični bitki za življenje in [illegible] je 36-letni Dančo Kočovski [illegible] s sekiro velikega medveda, [illegible]a preko 250 kg. Kočevski je [illegible] spopadu z medvedom hudo [illegible], sedaj pa se zdravi v pri[illegible] bolnišnici.

Izpuščen zaradi smrčanja

[illegible]is Zelis iz Cincinatija je bil [illegible]ujen na 90 dni zapora zaradi kraje. Toda iz zapora so ga kaj hitro izpustili. Ostali zaporniki in čuvaji so se pritožili, da ponoči ne morejo spati zaradi preglasnega smrčanja Travisa.

Tudi to se zgodi

Neka gospodinja iz Sacramenta (ZDA) je po sodnijski poti zahtevala odškodnino 50.000 dolarjev, ker ji je dr. John Farell ob pregledu kože vtetoviral na hrbtu svoje iniciale.

Hotel za ptice

Devetdesetletni angleški baron de Bendern je uredil pri svojem dvorcu ob Ženevskem jezeru hotel za ptice. Ptičjim gostom je dal na razpolago celo prvo nadstropje. Hotel je bojda poln gostov, vrata in okna pa so stalno odprta.

Hiša s 137 ptičjimi gnezdi

V Makarski se pred restavracijo »Obala« ustavljajo ljudje, ki prihajajo, in tamkaj z zanimanjem ogledujejo krajevno zanimivost: na treh straneh hiše v dolžini 25 metrov so lastovke napravile 137 gnezd. Domačini pravijo, da jih je še več. — Pravijo, da lastovke prinesejo hiši srečo.

Orel med kokošmi

Pred tremi leti je Jušte Makarič iz Makarske vlovil mladega orla. Uspelo mu je doseči, da se je orel navadil živeti skupno s kokošmi in ostalimi domačimi živalmi. Ta orel se ne boji ljudi ter leta koder hoče, a vedno se vrne nazaj k svojemu gospodarju.

Žena toži svojega 100-letnega moža

Luiza Karizalesa iz Des Molnesa v Ajovi, ki je omožena in je rodila 6 otrok je pred nedavnim tožila svojega moža pri sodišču, ker jo je zapustil in živi ločeno od nje. Njen mož ima sedaj 100 let, ona pa je stara 35 let. Ta mož je postal poznan po celi Ameriki leta 1945, ko je bil star 86 let in dobil prvega otroka, žena pa je imela tedaj 21 let. Takrat je ta mož dejal vsakemu: »Želim vsakemu reči, da leta niso ovira za ljubezen.«

Oceanska ladja brez dimnikov

Holandsko-ameriška linija bo januarja 1960 odprla novo potniško službo med Rotterdamom in Kanado. Na tej progi bo vozila 38.000-tonska ladja »Rotterdam«, ki je ena izmed največjih ladij na svetu. Ladja je razkošno urejena in nima dimnika. Dim odvajajo po posebnih kanalih v morje.

Zmanjšanje potniškega prometa na Atlantiku

V potniškem prometu čez Atlantik je bilo v letu 1958 950.325 potnikov nasproti 1,036,923 v letu 1957, kar pomeni zmanjšanje za okoli 4 odstotke.

Največji parkirni prostor v Evropi

Pred kratkim so v centru Bruslja slovesno odprli nov, velik podzemeljski prostor. Površina znaša 32.000 m², parkira pa lahko najmanj tisoč avtomobilov. Moderne naprave za ventilacijo omogočajo stalno izmenjavo zraka. Sicer pa nadaljujejo akcijo za gradnjo novih podzemeljskih parkirnih prostorov, da bi z njimi kar moč razbremenili mestne ulice.

Z letališča v hotel s helikopterji

Potniki, ki potujejo na varšavsko letališče, se lahko odvažajo v Grand hotel v središču mesta kar s helikopterji. Na strehi omenjenega enajstnadstropnega hotela je pristajališče za letala, tako da potniki lahko po pristanku že v štirih minutah dosežejo hotelski krov.

Rekordna hitrost francoskega ekspresnega vlaka

Na progi Paris — Lyon je nedavno dosegel ekspresni vlak »Mistral« povprečno hitrost 139 km na uro. Vlak z električno lokomotivo in 16 vagoni je na 512 km dolgi progi izravnal 19 minut zamude, čeprav lahko vozi z največjo hitrostjo 140 km na uro.

V 87 urah okoli sveta

Britanska letalska družba BOAC je odprla progo okoli sveta »Round the world«. Na progi proti vzhodu letajo letala »Comet 4« do Honkonga in Tokia, proti zahodu čez Atlantik, ozemlje ZDA in čez Pacifik v Tokio in Honkong pa reaktivna letala »Bristol Britanija 312«. Tako je možno prepotovati pot okrog sveta natanko v treh dneh, 14 urah in 50 minutah.

»Berolina« — ekspresni vlak Berlin—Moskva

Letošnje poletje je pričel voziti na progi Vzhodni Berlin - Moskva ekspresni vlak, ki bo skrajšal potovanje na tej progi za 8 ur. Vlak se bo imenoval »Berolina«.

PRIZOR IZ SLOVENSKEGA FILMA »TRI ČETRTINE SONCA«

FILMSKI FESTIVAL V PULJU V ŠTEVILKAH

Sedma umetnost je v Pulju zelo priljubljena. Številke oziroma majhna statistika nam povedo marsikaj. Od prvega festivala v Pulju leta 1954 pa do danes je bilo v Pulju prikazanih 67 jugoslovanskih celovečernih igranih filmov, 161 kratkih filmov, 12 koprodukcijskih celovečernih filmov in dva kratkometražna filma. Vse te filme si je ogledalo 470 tisoč ljudi. Filmska publika v puljski Areni je presedela, gledajoč prikazane filme, 1,880.000 ur. Če bi vsi ti gledalci ta čas opravljali vsakodnevno delo (pri čemer ne računamo izdatke za vstopnino), bi lahko vložili na hranilno knjižico 154 milijonov dinarjev, kar predstavlja vrednost 250.666 kilogramov belega kruha.

Kakšni filmi bodo na sporedu v novi sezoni

Novo filmsko leto 1959-1960

Še trije tedni nas ločijo od novega filmskega leta. Podjetja za razdeljevanje filmov so pripravila za novo sezono vrsto dobrih filmov. Kaj nam med njimi nudi podjetje Vesna film?

Dolgo smo morali v Jugoslaviji čakati na ameriški film po Hemingwayevem romanu **KOMU ZVONI**. Sedem let smo čakali nanj, videli pa ga bomo v Trbovljah na Novo leto 1960 v kinu Svobode II. Drugi film, ki bo tudi na sporedu v tem kinu, bo francoski film **MOJ STRIC**. Plesnih oziroma baletnih filmov je pri nas malo. Prav gotovo bo za vse prijatelje filmov dobrodošel film **POVABILO NA PLES**. Odlični plesalci Tamara Toumanova, Igor Juskevič in Gene Kely so res doživetje za gledalca.

Francoski film **NJENO ŽIVLJENJE** je posnet po romanu Guya de Maupassanta, ki ga domala vsi poznajo. Režiser Aleksander [illegible] je to povest mojstrsko ponazoril s [illegible] igralcev: Marija Schell, Cristian [illegible]ndom, Pascal Petit in Ivan Desny, [illegible]o filmu svojo vrednost.

[illegible]iba znane pisateljice Agathe Chri[illegible] upodobljena v filmu **OBREMENILIČA**. Glavni igralci Charles Laugh[illegible]arlene Dietrich ter pokojni Tyron [illegible] dajejo poroštvo za dober film. — [illegible] filmsko ustvarjalnost bo zastopal film **LIKVIDACIJA**. — Najpomembnejše umetniško delo v obdobju 1959/60 bo prav gotovo ameriški film **DVANAJST JEZNIH MOŽ**.

V načrtu pa so še filmi, ki jih je kupilo podjetje Vesna film Ljubljana, tako na primer težko pričakovani angleški film **MOST NA REKI KWAI**. — Nedavno je bil nadalje izbran za odkup ameriški film po Hemingwayevem romanu **STAREC IN MORJE**. — Znani filmski ustvarjalec Walt Disney bo zastopan z filmom **VOZOVI NA ZAHOD**. — Italijanski film bo zastopalo delo **SLAMNATI MOŽ** režiserja Pietra Germija, znanega iz filma »Železničar«.

Angleški film **KLJUČ** pripoveduje o trpljenju ljudi v zadnji vojni. V filmu nastopajo znani igralci Sophia Loren, William Holden in Trevor Howard. — Za smeh in dobro voljo bosta v letu 1960 na programu filma **NEKATERI SO ZA VROČE** in **JAZ IN POLKOVNIK**. V prvem filmu nastopata Marilyn Monroe in Tony Curtis, v drugem pa znani komik Danny Kaye in Curd Jürgens. — Tudi za prijatelje western filmov je poskrbljeno z filmom **KAVBOJ**. — Od domačih filmov pa bo Vesna film posredoval filme: **TRI ČETRTINE SONCA, OSMA VRATA** in **SAM**.

REZERVIRANO ZA ŠPORT

MEDNARODNA PLAVALNA TEKMA

PK RUDAR : PK WASSERFREUNDE 81:77

TRBOVLJE, 6. avgusta. — Danes je bila tu prva mednarodna plavalna tekma med PK Rudarjem in Wasserfreunde iz Wuppertala (Zah. Nemčija).

Ekipa Wasserfreunde sodi med najboljša moštva nemške druge lige in je pred leti nastopala celo v I. ligi. V svojih vrstah ima nekaj tekmovalcev, ki sodijo v nemško elito (Roos, Wiegend). Med njimi je tudi nekaj starih »asov«, kot na primer Korte, ki je bil v času nadvlade Herberta Kleina (bivši svetovni rekorder) »večno drugi« na nemških prvenstvenih tekmah, na 200 m metuljček.

Zmaga proti takemu moštvu je torej vse hvale vredna in bi lahko bila z malo več sreče še močneje izražena.

Mislim, da so domači waterpolisti pripravili številnemu občinstvu (1200 ljudi) prijetno presenečenje s prvo letošnjo zmago 3:2 (2:1). Zmaga je rezultat dobre igre vsega moštva, posebno še ožje obrambe. Če ne bi bilo hudih napak pri podajanju, ki ga je zakrivila za waterpolo neprimerna razsvetljava, bi bila zmaga najbrž še večja. Ta je bila zlasti pomembna zato, ker je bil rezultat plavalnih disciplin 71:71 in je o končnem rezultatu odločala waterpolo tekma.

Menim, da so gledalci docela prišli na račun, saj so bile borbe v vseh disciplinah ostre. Zlasti lep je bil dvoboj ženskih štafet. Sicer pa — vsa čast našemu občinstvu za tako številen obisk in vneto navijanje!

Rezultati:

ŽENSKE: 200 m prsno: 1. Wiegend (W) 3:14,8, 2. Butkovec (R) 3:22,4. — 200 m crawl: 1. Koritnik (R) 2:55,3; 2. Podlesnik (R) 2:57,3. — 100 m hrbtno: 1. Wiegend (W) 1:22,9; 2. Kočar (R) 1:29,1. — 100 m metuljček: 1. Wiegend (W) 1:31,4; 2. Butkovec (R) 1:38,1. — 100 m crawl: 1. Podlesnik (R) 1:16,6; 2. Koritnik (R) 1:20,5. — 8×50 m mešano: 1. Rudar 5:30,5; 2. Wasserfreunde 5:31,2.

MOŠKI: 100 m crawl: 1. Trautmann (W) 1:04,0; 2. Burja (R) 1:05,1. — 200 m prsno: 1. Roos (W) 2:57,8; 2. Amon (R) 3:07,2. — 100 m hrbtno: 1. von Schilling (W) 1:19,3; 2. Krommes (V) 1:21,8. — 100 m metuljček: 1. Korte (W); 2. Cibej (R) 1:19,1. — 400 m crawl: 1. Burja (R) 5:18,3; 2. Irt (R) 5:22,2. — 8×50 m crawl: 1. Wasserfreunde 4:14,8; 2. Rudar 4:16,0. Č. M.

NOGOMET

Z METALCEM — NEODLOČENO

RUDAR : METALAC 3:3 (1:2)

V svojih pripravah za jesenski start je nogometna ekipa Rudarja v nedeljo že drugič v tej sezoni nastopila proti članu II. zvezne lige. Tudi ta nasprotnik je bil iz Zagreba, in rezultat pa tudi razplet dogodkov je enak prvemu. Sicer je bila druga tekma lepša, predvsem zaradi ugodnih vremenskih razmer. Bila pa je tudi hitrejša, kar je očitno vplivalo ob koncu na kondicijo in razpoloženje domačih igralcev.

Rudar je nastopil v pomlajeni, spremenjeni postavi ter je v prvem polčasu o hitrosti in tehniki prekašal svojega nasprotnika. Tudi menjave igralcev v drugem delu niso vplivale na razvoj igre. Ob koncu pa so zlasti v obrambi precej popustili in gostom je uspelo, da so rezultat 3:1 popravili na 3:3. Je pač tako, da je uspeh v veliki meri odvisen tudi od taktike, in tu domači res niso pokazali zadosti.

KLADIVAR : RUDAR 0:1

V nedeljo so igrali mladinci Rudarja prijateljsko nogometno tekmo s Kladivarjem v Celju. Rudar je igral v precej pomlajeni postavi, ker so mladinci, ki so igrali na slovenskem prvenstvu, skoraj vsi prestari. V začetku tekme so povzeli pobudo Trboveljčani. Vrstilo se je precej napadov in eden od teh je rodil uspeh v 12. minuti, ko je Irt dobil lepo podano žogo ter je z lepim strelom ukanil vratarja. Kasneje so Rudarjevci zapravili še tri idealne priložnosti za gol. Pa tudi domačini so imeli možnost zmanjšati rezultat.

Moštvo Rudarja je nastopilo v naslednji postavi: Krajšek, Hodak, Kostanjevec, Florjančič, Deželak, Zibert, Goljuf, Kolander, Irt, Pajer, Pišek (Hribar). dr

»MALA LIGA« ZAKLJUČENA

Kot je poznano, so zadnje čase na stadionu Rudarja v ligaškem tekmovanju nastopili pionirji. Tekmovanje je bilo precej zanimivo, saj smo med neznanimi talenti večkrat lahko opazili tudi precej nadarjene in požrtvovalne igralce. Upamo, da bo ta posrečena ideja in izvedba Rudarju precej v korist, saj bo veliko mladih pionirjev, ki so tokrat pokazali smisel in veselje do nogometa, vključili v pionirske enajstorice.

Organizacija tega tekmovanja je bila dobra. Lestvica nastopajočih pa je naslednja:

1. Trg revolucije 9 točk
2. Terezija 6 točk

Sledé: Nasipi, Žabjek, Novi dom in Polaj.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V PLAVANJU

DRUGO MESTO ZA PLAVALCE RUDARJA

Letošnje republiško prvenstvo v plavanju je bilo v dneh 8. in 9. avgusta v Ljubljani na kopališču na Koleziji. Udeležilo se ga je 74 plavalcev in plavalk iz 9 klubov. Nastopili so: Triglav Kranj, Rudar Trbovlje, Celuloza Videm-Krško, »Ljubljana«, Ilirija, Neptun Celje, Prešeren Radovljica, »Domžale« in Fužinar Ravne.

Velik uspeh so dosegli plavalci in plavalke Rudarja, saj so osvojili drugo mesto, kar je brez dvoma do sedaj največji uspeh trboveljskih plavalcev. In kar je tudi še važno: dane so vse možnosti, da se uspeh še zboljša. Najboljši tekmovalci prvenstva so bili: brata Brinovca, Kocmur, Podlesnikova in Breskvarjeva.

Na 100 m prosto je bil Burja (Rudar) šesti; na 400 m prosto je bil Burja peti; na 1500 m prosto je bil Burja četrti in Irt (Rudar) petij na 4×100 m mešano moški je štafeta Rudarja dosegla 4. mesto.

Plavalke Rudarja pa so dale levji delež k doseženemu drugemu mestu.

Na 100 m prosto je dosegla Podlesnikova (Rudar) prvo mesto, Koritnikova (Rudar) pa drugo. Tudi na 400 m prosto sta ti dve plavalki dosegli prvo in drugo mesto. Podlesnikova je bila prva, a Koritnikova druga. — Na 400 m prosto sta bili na petem in šestem mestu Butkovčeva in Kočarjeva (obe Rudar). — Na 200 m prsno je bila Butkovčeva tretja, a Kočarjeva Manca na šestem mestu. Tudi 100 m hrbtno je dosegla Juška Podlesnik prvo mesto. Pri 100 m metuljček je dosegla Butkovčeva tretje mesto. — V tekmi 4 x 100 m mešano je Rudar nastopil z dvema štafetama. Rudar I je dosegel prvo mesto, štafeta Rudar I pa peto mesto.

Končno stanje točk: Triglav 25.963 točk, Rudar 21.571 točk, »Ljubljana« 18.825, Celuloza 18.353 točk. To je rezultat ekipnega plasmaja.

Pri moških je bil kot ekipa najboljši Triglav, pri ženskah pa Rudar. Obe ekipi sta dobili kot nagrado lilčen pokal.

V prihodnji številki bomo prinesli reportažo iz tega prvenstva.

Papež proti honorarjem

Vatikanski uslužbenci so bili zelo veseli prejšnji mesec, kajti od 1. julija so dobili povišico plač, dasi te tudi prej niso bile slabe. Sekretarji kongregacije bodo imeli sedaj 210.000 lir mesečno, šefi oddelkov 180.000 lir, uslužbenci 5. grupe 127.000 lir in uslužbenci 4. grupe 117.000 lir mesečno. Uslužbenci Vatikana so mnogo boljše plačani kot ostali uslužbenci italijanske vlade v istem mestu.

Podaniki Svete stolice pa imajo še drugo prednost pred ostalimi. Ne samo to, da imajo boljše plače, temveč tudi poceni stanovanje in v posebnih vatikanskih trgovinah kupujejo vse, kar potrebujejo, 50% cenejše kot ostali italijanski državljani.

Vatikan ima celo vojsko uslužbencev. Taka povišica plač bi v vsaki drugi državi, tudi v najbogatejši, porušila proračunsko ravnotežje, ne pa v cerkveni državi. Povečanje plač ne bo imelo za posledico povečanje davkov za Gospodove služabnike. Edino, kar se bo zgodilo, bo, da bodo letos povečali propagando, da verniki celega sveta ne pozabijo vplačati »Petrovega novčiča« za potrebe cerkve. Tisto, kar lahkoverneži celega sveta zberejo, ni težko razdeliti s polno roko črni birokraciji.

Zadnje povečanje plač vatikanskim uslužbencem pa je bilo tako naglo in veliko, da so se oglasili tudi tisti časopisi, ki niso bili nikoli naklonjeni papežu in katoliški cerkvi. Začeli so se spraševati, kje je iskati vzrok za to potezo Vatikana.

Znano je, da imajo Američani najboljše zveze z Vatikanom. Zato ni bil nihče iznenaden, da je prav neki zelo ugledni in prav tako reakcionarni in ne papeški tednik onstran oceana odkril pravi vzrok. List prikazuje položaj takole: vzporedno s povišanjem plač se je sedaj spremenil v vatikanskih pisarnah tudi delovni čas. Prej so tamkaj delali samo do 2. ure popoldne, od sedaj naprej pa bodo delali od 9. ure dopoldne do petih popoldne, izvzemši eno uro, potrebno za kosilo. Namen te novitete je, da omeje honorarno delo, ki se je v zadnjih letih zelo razširilo celo med višjim uradništvom v Vatikanu.

V KRATKEM NOVA SLIKANICA »ROKOVNJAČI«. NE ZAMUDITE NJENEGA ZAČETKA!

ROMAN V NADALJEVANJIH

MED DVEMA ŽENAMA

20

[illegible] preden je Kristina utegnila razmišljati dalje, je neka roka na [illegible] odprla vrata. Neki spačen obraz se je nepričakovano pojavil pred njo. Peter Bolsen je malo prej zaslišal šum v sosedni sobi in sedaj zaprepaščen gledal dekle, ki je bilo priča njunega razgovora.

»Prokleto!« je siknil in že je stegnil roko proti njej, kakor da jo hoče zadaviti, a Kristina se mu je nehote umaknila.

»Ne, Peter, nikar...« je zajecljala gospa, Norbertova žena! Pograbila je moža za roko in jo čvrsto držala.

»Kaj delate tu?« je nahrulila Kristino.

»To je Meerwaldova,« je zahropel mož.

»Meerwaldova? Tista, ki je takrat...«

Fanny je z največjo težavo požrla slino. Misli so se ji začele poditi po glavi. Bila je hladnokrvna ženska, toda tokrat se ni čutila dorasla situaciji. To dekle je po nedolžnem sedelo v ječi, sedaj pa je bilo priča razgovoru, ki bo spravil njega in njo v zapor...

Peter Bolsen je zamižal. Bliskovito se je v njem porodila nova misel, tvegana sicer, katera pa more nevarno afero, ki ga lahko spravi v ječo, še enkrat zasukati v drugo smer.

»Govoriti moram z vami, gospodična Meerwald,« je začel. »Prosim, [illegible] takoj z nama. Važno je.«

In tiste... akte tamkaj spravite takoj nazaj v tresor,« je zaukazalo [illegible] s tresočim glasom in pokazalo na jekleno omaro, katere vrata [illegible] na široko odprta.

Mož se je obotavljal. »Če ne storite tega takoj, bom začela kričati!« [illegible]prozila Kristina, ki se je čutila tu močnejša.

S kletvico na ustih je Peter Bolsen pograbil akte na mizi in jih [illegible]azaj v jekleno omaro, zaprl vrata in jih zaklenil. »Tu imaš ključe, [illegible]ny. In sedaj pojdi z menoj, pogovoriti se morava o najinih nadaljnjih [illegible]akih.«

Fanny ni slutila, kakšne namere ima, ko je Kristina slekla svojo delovno obleko in se oblačila v svoj plašč.

V troje so šli po dolgem hodniku, kjer je na njegovem koncu stal hišnik in začudeno gledal nenavadni prizor: čistilko, vodilnega uslužbenca v podjetju in ženo direktorja Brandta!

Sploh namreč ni vedel, kdaj sta oba prišla semkaj, in se čudil, kaj neki delata tukaj ob tako nenavadni uri.

»Poskrbite za to, da pisarno pospravi kakšna druga ženska,« je Bolsen naročil hišniku.

Vsi trije so odšli iz poslopja v bližnji park in sedli tamkaj na neko klop. Ob tej zgodnji uri namreč še ni bila nobena kavarna odprta. Kristina je sedela sredi tega nenavadnega parčka.

Peter je že postal spet miren. Štel se je namreč za dobrega poznavalca ljudi in morda je to tudi res bil. Svojo nadaljnjo usodo je hotel zgraditi na poštenosti Kristine, ki jo je poznal in hotel tudi izkoristiti.

»Vi ste prejle... slišali nekaj, kar ni bilo namenjeno za vaša ušesa,« je začel počasi in mirno govoriti.

»Vi... ste takrat tiste dokumente v laboratoriju...«

Peter Bolsen je ob tej Kristinini pripombi zapotegnil usta v rahel nasmeh. »Da, bil sem tako nesramen,« je priznal posmehljivo. »Toda... to vam ne bo prav nič koristilo, draga gospodična, ne bo se vam posrečilo o tem prepričati policijo. In razen tega... pri stvari nisem bil udeležen sam. Vam smem predstaviti: gospa Brandt!«

Kristina je obrnila glavo in videla tamkaj mlad, a močno upadel obraz, ki je bil v jutranjem svitu siv in utrujen.

Fanny ni vedela, kaj mož namerava. Ali je bil že tako daleč, da bi se je sedaj brez predsodkov otresel? Vedela je, da je totalno pokvarjen človek in da ni v njem niti trohice poštenja. Prav nič se ne bi čudila, če bi zdajle pobegnil in jo prepustil usodi.

Ni vedela, da jo Bolsen še potrebuje.

»Da, res je, prav ste slišali! Gospa Brandt je bila tako ljubezniva, da mi je pomagala. Kaj mislite, da se bo zgodilo, če greste zdajle na policijo in stvar začnete obrazlagati? Prvo, kar se bo zgodilo, bo, da bodo gospoda doktorja Brandta takoj vrgli iz tovarne! Mislite morda, da bo kak človek verjel, da o stvari ni ničesar vedel? On je torej svojo iznajdbo dvakrat prodal, tako bodo mislili, — on je tedaj tisti, ki je nemško gospodarstvo ogoljufal! Vrgli ga bodo v ječo. Za pol leta, morda celo za celo leto. Ne vem. In če potem spet pride iz ječe, mislim, da vam ni treba pripovedovati, kaj bo potem z njim.«

Ne, to se ne sme zgoditi, nihče ni tega vedel bolje kot prav Kristina, kako ljudje ravnajo s človekom, ki ima na sebi madež, da je sedel v ječi.

»Gospa Brandt pričakuje otroka... Predstavljajte si, kako... bi bilo dobremu Brandtu pri srcu, če bi zvedel, da mi je njegova žena... pomagala, da je vedela, da ste bili vi nedolžni. Toda... on se sedaj ne more ločiti... Otrok je tu, otrok ženske, ki...«

Hotel je reči: otrok ženske, ki je hudodelka, vendar te besede ni izgovoril.

Kristina ga je poslušala in ob tem pripovedovanju lezla vase. Po celem telesu jo je spreletaval mraz.

»V vaših rokah leži torej njegova usoda! Pojdite na policijo, potem ste spet... rehabilitirani, vsaj do neke mere. Morda boste spet dobili službo, čeprav o tem dvomim. Vi ste sedeli v ječi in četudi se potem izkaže, da obsodba ni bila pravična, bo madež le ostal na vas. Toda dobri Norbert Brandt... se potem lahko obesi.«

Kristina je poznala moža, o katerem je Bolsen tako zasmehljivo govoril. Vedela je, kako trdo je moral delati, da je svojo iznajdbo skončal in dopolnil, vedela pa je tudi, da je bil pošten in da ga je njena navidezna nezvestoba silno hudo prizadela.

In sedaj... je bilo odvisno od nje, če mu naj uniči življenje, če naj napravi iz njega asocialnega človeka, dasi je bil prav tako nedolžen kot ona.

Preko njene glave je Peter Bolsen mežikal gospe Fanny. Vedel je, da je svojo igro dobil, dasi mlada gospa še vedno ni verjela, da se bodo stvari obrnile tako.

Le s težavo je privolila, da bo tatvino izvedla, da je dala svojemu možu sinoči močno uspavalno sredstvo, in da je potem, ko je Norbert trdno zaspal, vzela iz njegovega žepa ključ tresorja, se s Petrom Bolsenom odpeljala v tovarno, šla z njim v upravno poslopje in...

Vse bi šlo po sreči, če ne bi nerazumljivo naključje hotelo, da je prav Kristina Meerwald delala v sosednji pisarni in vse slišala.

»No, kaj boste zdaj napravili, gospodična Meerwald?«

Kristina je strmela predse. Še vedno leži na njej sum, da je bila na tatvini udeležena. Velik madež je ležal na njenem imenu, ki ga je težko nosila, ki ji je življenje tako neizrekljivo zagrenil.

Zdaj ta madež lahko zbriše s sebe.

Da pa zato uniči Norbertu življenje?

Cena je bila previsoka.

»Koliko zahtevate za vaš molk?« je vprašala Fanny. Brskala je po svoji ročni torbici, potegnila šop bankovcev iz nje, roka pa, v kateri je držala denar, se ji je tresla.

Peter Bolsen je zaničljivo zmajal z glavo. Da ženske nimajo nikoli toliko pameti, da bi vedele, koga lahko z denarjem kupiš in koga ne.

Meerwaldova ni bila kupljiva. Bila je človek, ki je bil v dno svoje duše pošten. Tu je bilo treba delati drugače. Ker je slutil, kaj pomeni Norbert Brandt zanjo, je bil dovolj predrzen, da njena čustva izkoristi.

»O celi stvari bom molčala...« je rekla Kristina s tihim glasom.

Fanny je ob teh besedah zastokala. Bil je vzdih olajšanja. »Vzemite denar...« je prosila in porinila bankovce proti Kristini.

Kristina se ni premaknila, da bi denar sprejela. Za svojo žrtev ne sprejme plačila. To, kar je bila pripravljena storiti sedaj, tega z denarjem ne moreš odkupiti. Ali bi bilo zanjo kaj lepšega, kot da ljudem spet lahko odkrito in pošteno pogleda v oči? Kaj bi Norbert rekel, če bi zvedel, da je bila nedolžna...

Toda on je bil poročen ,med njim in njo ni bilo več poti. Ni bil samo oženjen, njegova žena bo kmalu dobila otroka, ki bo oba še tesneje povezal. In najbrž je svojo ženo ljubil, kajti čemu se je potem tako hitro poročil?

(Dalje prihodnjič)